

Productes Naturals, Biologia Vegetal Sanitària i Edafologia
Sr. Joan Bosch i Cartes (en funcions)

Ciències Fisiològiques, Humans i de la Nutrició
Sr. Faust Garcia Hegardt

Microbiologia i Parasitologia Sanitàries
Sr. José Gaspar Lorén Egea

Farmacologia i Química Terapèutica
Sr. Màrius Rubiralta Alcañiz

Farmàcia
Sr. Claudi Faulí Trillo

Medicina
Sr. Albert Torras Rabasa

Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques
Sr. Miguel Ángel Nalda Felipe (en funcions)

Obstetricia i Ginecologia, Pediatria i Radiologia i Medicina Física
Sra. M. Anunciación Martín Mateos

Psiquiatria i Psicobiologia Clínica
Sr. Miquel Sánchez Turet

Salut Pública i Legislació Sanitària
Sr. Jacint Corbella Corbella

Metodologia de les Ciències del Comportament
Sr. Jaume Arnaud Gras

Personalitat Avaluació i Tractament Psicològic
Sr. Josep M. Tous Ral

Psicologia Básica
Sr. Miquel Serra Raventós

Psicologia Social
Sr. Frederic Munné Matamala

Psicologia Evolutiva i de l'Educació
Sr. Joaquim Arnaud Querol

Infermeria Fonamental i Mèdico-quirúrgica
Sra. Misericordia García Hernández

Infermeria de Salut Pública, Salut Mental i Materno-infantil
Sra. Anna Roigé Boté

ACTIVITAT DOCENT

ENSENYAMENTS IMPARTITS

La Divisió IV està integrada per dinou departaments, quatre facultats (Farmàcia, Medicina, Odontologia i Psicologia) i una escola universitària (Infermeria). Els alumnes de primer i segon cicle matriculats van ésser 11.319 i els de tercer cicle 2.238. Els prop de quaranta programes de doctorat per bienni i els nombrosos cursos de màster, postgrau, certificat i diplomatura conformen una molt àmplia oferta de tercer cicle. D'altra banda, durant el curs 1990-91 es van llegir 189 tesis. Per al desenvolupament de la seva activitat la Divisió compta amb 1.104 professors i 267 persones d'administració i serveis.

L'Hospital Clínic, l'Hospital de Bellvitge, l'Hospital de Sant Joan de Déu, la Clínica Odontològica i la Clínica Podològica -a més de diversos hospitals associats i centres d'atenció primària- constitueixen la infraestructura assistencial per als ensenyaments clínics.

Durant aquest curs s'han donat passes importants per al futur de la Divisió: la creació de l'Institut de Salut Pública, la integració-fusió de l'Escola Universitària d'Infermeria de Bellvitge amb la de la Universitat i el començament de les obres en el campus de la Vall d'Hebron i Bellvitge, que han de permetre el desplegament de diferents departaments i centres en els nous espais. També s'ha enllestit el projecte de la segona fase d'obres de la Facultat de Medicina (Casanova), i la seva realització començarà el proper curs.

FACULTAT DE MEDICINA

La Facultat de Medicina és el marc en el qual s'imparteix l'ensenyament que correspon a la llicenciatura en Medicina i Cirurgia dirigida a la formació de futurs metges.

Per assolir aquest objectiu, l'actual pla d'estudis es divideix en dos períodes: pre-clínic i clínic, cadascun d'ells de tres cursos de durada. En totes i cadascuna de les matèries s'imparteix ensenyament teòric i pràctic. A

partir del tercer curs també s'imparteix docència al Campus de Bellvitge. D'altres hospitals col·laboren també en la docència clínica. Les especialitzacions es fan després de la llicenciatura.

El nombre d'alumnes matriculats ha estat de 2.030.

FACULTAT DE FARMÀCIA

L'objectiu fonamental de l'ensenyament de Farmàcia és formar professionals experts, i també investigadors, en àmplies àrees de les ciències de la salut, en les quals es fa un ús sistemàtic dels coneixements aportats per les ciències físic-químiques i biològiques.

Actualment, l'ensenyament de Farmàcia consta de les següents especialitats:

Ecologia de Sanitat Ambiental

Analítico-clínica

Industrial

Productes Naturals

Bioquímica

Farmàcia Pràctica

Durant el curs 1990-91 s'hi han matriculat 3.538 estudiants.

FACULTAT DE PSICOLOGIA

La Facultat de Psicologia dóna als alumnes uns continguts bàsics en Psicologia i altres disciplines afins.

A partir de quart curs ofereix una especialització d'acord amb les possibles sortides professionals. Aquesta especialització es divideix en tres àrees o camps professionals.

L'especialització en Psicologia Clínica inclou aquelles matèries que fan referència a aspectes de diagnosi i tractament.

L'especialització en Psicologia Escolar comprèn matèries que contemplen aspectes de desenvolupament infantil.

Respecte a l'especialització en Psicologia Industrial, contempla tots aquells aspectes on la intervenció psicològica és adient en l'àmbit del treball i de les organitzacions socials.

El nombre d'alumnes matriculats ha estat de 4.507.

FACULTAT D'ODONTOLOGIA

La incorporació d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea ha suposat l'aparició de noves exigències per a la professió d'odontòleg. Això ha fet necessària la implantació dels estudis d'Odontologia, i la creació de la Facultat d'Odontologia. D'aquesta manera s'adequa el pla d'estudis d'aquesta titulació a les directrius fixades per la CEE, alhora que es dóna resposta a la creixent demanda d'aquests estudis.

El pla d'estudis de la llicenciatura d'Odontologia s'estructura en dos cicles. Inclou matèries obligatòries que són comunes a la resta de plans d'estudis d'Odontologia de les diverses universitats espanyoles, matèries obligatòries no troncals, específiques de l'ensenyament d'Odontologia de la Universitat de Barcelona, i matèries optatives no troncals de lliure elecció per l'alumne.

El nombre d'alumnes matriculats ha estat de 484.

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'INFERMERIA

És el centre docent en el qual es cursen els estudis d'Infermeria, segons els plans vigents els quals capaciten per a l'obtenció del títol de diplomat en Infermeria, així com l'ensenyament de Podologia.

La finalitat de l'ensenyament d'Infermeria és formar infermers generalistes capaços de fer front a les necessitats de salut i malaltia dels individus o grups i aplicar les cures d'infermeria pertinents, tenint en compte els patrons sòcio-culturals, les possibilitats del país, la legislació vigent i el propi desenvolupament personal. Els alumnes matriculats el curs 1990-91 han estat 624.

Els ensenyaments de Podologia són reconeguts com a primer cicle universitari pel Reial Decret 649/88 de 24 de juny, BOE de 27 de juny de 1988. La seva evolució s'estén des de l'especialitat de Podologia per als ATS-DUE, Decret 727/62 de 29 de març, fins a la diplomatura actual. Els estudis de la diplomatura en Podologia estan adreçats a donar una formació teòrica i pràctica que capaciti per a la realització del conjunt d'activitats de prevenció, atenció i rehabilitació en matèria de salut del peu.

El pla d'estudis de la diplomatura en Podologia s'estructura en un sol cicle que inclou matèries troncals,

optatives i de lliure elecció per l'alumne. Aquest primer any s'han matriculat a Podologia 136 estudiants.

ALTRES ENSENYAMENTS
PROGRAMES DE DOCTORAT BIENI 89/90-90/91

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Organogènesi i Anatomia Clínica i Aplicada	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatològiques	8
Tècniques Clíiques en Odonto-estomatologia	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatològiques	22
Anatomia Patològica	Biologia Cel.lular i Anatomia Patològica	10
Biologia i Patologia Cel.lulars	Biologia Cel.lular i Anatomia Patològica	8
Neurobiologia	Biologia Cel.lular i Anatomia Patològica	5
Botànica	Productes Naturals, Biologia Sanitària i Edafologia	1
Productes Naturals d'Origen Vegetal	Productes Naturals, Biologia Sanitària i Edafologia	4
Microbiologia Aplicada	Microbiologia i Parasitologia Sanitària	7
Microbiologia i Parasitologia Clíiques	Microbiologia i Parasitologia Sanitària	9
Metodologies Actuals en Ciències Biomèdiques	Ciències Fisiològiques Humanes i de la Nutrició	16
Nutrició, Tecnologia i Higiene dels Aliments	Ciències Fisiològiques Humanes i de la Nutrició	5
Patologia Molecular	Ciències Fisiològiques Humanes i de la Nutrició	14
Farmacologia	Farmacologia i Química Terapèutica	2
Química Orgànica i Farmacèutica	Farmacologia i Química Terapèutica	12
Ciència i Tecnologia Farmacèutica	Farmàcia	25

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Cardiologia	Medicina	3
Endocrinologia	Medicina	7
Etiopatogènia de les Malalties Òsteo-articulars	Medicina	14
Fisiopatologia Renal, Hipertensió Arterial	Medicina	6
Hematologia (Hematologia Clínica i Biològica)	Medicina	3
Hepatologia i Gastro-enterologia	Medicina	16
Malalties Infeccioses	Medicina	5
Mètodes d'Investigació a les Malalties Autoimmunes Sistèmiques	Medicina	2
Mètodes d'Investigació en les Malalties Musculars	Medicina	3
Morfofisiopatologia Dermatològica	Medicina	6
Neurofisiopatologia	Medicina	12
Oncologia Mèdica	Medicina	1
Pneumologia-Fisiopatologia Pulmonar Aplicada	Medicina	7
Oto-neurologia i Patologia de la Base del Crani	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques	8
Obstetrícia i Ginecologia	Obstetrícia i Ginecologia, Pediatria, Radiologia i Medicina Física	10
Radiologia Diagnòstica Terapèutica Nuclear	Obstetrícia i Ginecologia, Pediatria, Radiologia i Medicina Física	8
Medicina Preventiva	Salut Pública i Legislació Sanitària	19
Toxicologia i Legislació Sanitària	Salut Pública i Legislació Sanitària	8
Avaluació en Ciències del Comportament	Metodologia de les Ciències del Comportament	9
Models d'Intervenció Psicològica: Tècniques Instrumentals i Àmbits d'Aplicació	Metodologia de les Ciències del Comportament	7
Diferències Individuals i Personalitat	Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic	18
Psicologia del Llenguatge i Comunicació	Psicologia Bàsica	15

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Influència Social: Relacions, Processos i Efectes	Psicologia Social	9
Interacció i Influència Educativa	Psicologia Evolutiva i de l'Educació	11
	TOTAL	355

PROGRAMES DE DOCTORAT BIENI 90/91-91/92

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Organogènesi i Anatomia Clínica i Aplicada	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia	5
Tècniques Clíiques en Odonto-estomatologia	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia	21
Anatomia Patològica	Biologia Cel.lular i Anatomia Patològica	2
Biologia i Patologia Cel.lulars	Biologia Cel.lular i Anatomia Patològica	4
Neurobiologia	Biologia Cel.lular i Anatomia Patològica	6
Botànica	Productes Naturals, Biologia Vegetal Sanitària i Edafologia	1
Ciència del Sòl	Productes Naturals, Biologia Vegetal Sanitària i Edafologia	1
Productes Naturals d'Origen Vegetal	Productes Naturals, Biologia Vegetal Sanitària i Edafologia	6
Microbiologia Aplicada	Microbiologia i Parasitologia Sanitària	3
Microbiologia i Parasitologia Clíiques	Microbiologia i Parasitologia Sanitària	5
Metodologies Actuals en Ciències Biomèdiques	Ciències Fisiològiques Humanes i de la Nutrició	9
Nutrició, Tecnologia i Higiene dels Aliments	Ciències Fisiològiques Humanes i de la Nutrició	10
Patologia Molecular	Ciències Fisiològiques Humanes i de la Nutrició	3
Farmacologia	Farmacologia i Química Terapèutica	8

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Ciència i Tecnologia Farmacèutica	Farmàcia	17
Cardiologia (Fisiopatologia Càrdio-vascular)	Medicina	3
Endocrinologia	Medicina	4
Malalties Infeccioses	Medicina	6
Etiopatogenia de les Malalties Òsteo-articulars	Medicina	5
Fisiopatologia Renal, Hipertensió Arterial	Medicina	5
Hematologia (Hematologia Clínica i Biològica)	Medicina	6
Hemoteràpia i Hemostàsia	Medicina	4
Hemopatologia i Gastro-enterologia	Medicina	13
Mètodes d'Investigació a les Malalties Autoimmunes Sistèmiques	Medicina	4
Mètodes d'Investigació en les Malalties Musculars	Medicina	3
Morfofisiopatologia Dermatològica	Medicina	3
Oncologia Mèdica	Medicina	2
Pneumologia-Fisopatologia Pulmonar Aplicada	Medicina	3
Anestesiologia i Reanimació	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques	53
Cirurgia Cardíaca	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques	13
Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques	14
Fonaments Biològics de la Cirurgia	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques	23
Investigació en Oftalmologia	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques	13
Oto-neurologia i Patologia de la Base del Crani	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques	6
Fisiopatologia Infantil	Obstetrícia i Ginecologia, Pediatria i Radiologia i Medicina.Física	12
Etiologia dels Primats	Psiquiatria i Psicobiologia Clínica	6

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Psiquiatria i Psicologia Clínica	Psiquiatria i Psicobiologia Clínica	26
Influència Social: Relacions, Processos i Efectes	Psicologia Social	8
Interacció i Influència Educativa	Psicologia Evolutiva i Educació	18
	TOTAL	354

— PROGRAMES DE POSTGRAU BIENI 89/90 - 90/91 —

Títol del postgrau	Departament i responsable	Alumnes
Cirurgia Bucal	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia Dr. Cosme Gay Escoda	4
Oclusió i Rehabilitació Oral	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia Dr. Joan Salsench Cabré	4
Periodòncia	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia Dr. José Javier Echevarría García	2
Farmacologia	Farmacologia i Química Terapèutica Dr. Leocadio Rodríguez Álvarez	20
Al·lèrgia Pedriàtica	Especialitats Mèdiques Dr. Manuel Cruz Hernández	2
Endodòncia	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia Dr. Esteban Brau Aguadé	8
Neonatologia	Especialitats Mèdiques Dr. Rafael Jiménez González	2
Teràpia Cognitivo/Social	Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic. Dr. Manuel Villegas Besora	26
Logopèdia. Pertorbacions del Llenguatge i de l'Audició	Psicologia Básica Dr. Miquel Serra Raventós	52
Mètodes i Tècniques d'Anàlisi de Dades en Ciències de la Salut	Metodologia Ciències del Comportament Dr. Jaume Arnau Gras	4
	TOTAL	124

PROGRAMES DE POSTGRAU BIENI 90/91 - 91/92

Títol del postgrau	Departament i responsable	Alumnes
Biomecànica de l'Aparell Locomotor	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia Dr. Domingo Ruano Gil	9
Endodòncia	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia Dr. Esteban Brau Aguadé	8
IV Curs d'Introducció a la Medicina de l'Educació Física	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia Dr. Esteban Brau Aguadé	8
Genètica Molecular Aplicada al Diagnòstic Clínic	Ciències Fisiològiques Humanes i de la Nutrició Dr. Cristóbal Mezquita Pla	15
Patologia Mamària	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques Dr. Miquel Prats Esteve	40
Medicina Clínica Preventiva	Salut Pública i Legislació Sanitària Dr. Lluís Salleras Sanmartí	47
Clínica i Aprendentatge des de la Perspectiva Psicoanalítica	Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic Dr. Joaquim Poch Bullich	23
Análisis y Conducción de Grupos	Psicologia Social Dra. Ma. del Pilar González López	27
Psicología Comunitaria	Psicologia Social Dr. Alipio Sánchez Vidal	33
Alimentació, Nutrició i Dietètica	Infermeria Fonamental Mèdico-quirúrgica Dra. Pilar Cervera Ral	36
Atenció d'Infermeria al Malalt Crític	Infermeria Fonamental i Mèdico-Quirúrgica Dra. Ma. Lidón Barrachina Belles	30
Infermeria de la Infància i l'Adolescència	Infermeria de la Salut Pública Dra. Isabel Chaure López	35
Infermeria de Salut Pública	Inf. de Salut Pública, Salut Mental i Materno-infantil. Dra. Anna Roige Bote	36
Infermeria Psiquiàtrica i Salut Mental	Inf. de Salut Pública Salut Mental i Matern inf. Dra. Glòria Novel Martí	22
Medicina Tropical	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Manuel Corachán Cuyás	7

Títol del postgrau	Departament i responsable	Alumnes
Pròtesi Bucal i Maxil.lofacial	Ciències Morfològiques i Odonto-estomatologia Dr. Miquel Cortada Colomer	5
Algiologia	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques Dr. Juan José Galard Hernández	49
Oncologia i Hematologia Pediàtrica	Obstetrícia i Ginecologia, Pedriatria i Radiologia i Medicina Física Dr. Manuel Cruz Hernández	1
Metodologia i Tèc. per a la Gestió de Qualitat Total	Metodologia de les Ciències del Comportament Dra. M. Dolores Persis Pascual	13
Especialització en Atenció Primerenca	Psicologia Bàsica Dra. Maria Boada Calbet/M. Forns Santacana	14
Oxiologia	Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques Dr. Miguel Ángel Nalda Felipe	33
Gestió Hospitalària	Salut Pública i Legislació Sanitària Drs. Asenjo Sebastián/Grau Sociats	45
Infermeria Geronto-geriàtrica	Infermeria Fonamental i Mèdico-quirúrgica Dra. Misericordia García Hernández	33
Neonatologia	Obstetrícia i Ginecologia, Pedriatria i Radiologia i Medicina Física Dr. Rafael Jiménez González	1
Al.lèrgia Pedriàtrica	Obstetrícia i Ginecologia, Pedriatria i Radiologia i Medicina Física Dr. Manuel Cruz Hernández	2
Logopèdia. Pertorbacions del Llenguatge i de l'Audició	Psicologia Bàsica Dr. Miquel Serra Raventós	6
TOTAL		578

CURSOS DE MÀSTER, BIENNIS 89/90-90/91

Títol del Màster	Unitat i Director/a	Alumnes
Gestió Empresarial per a la Indústria Farmacèutica	Farmàcia Dr. Claudi Faulí Trillo	38

Títol del Màster	Unitat i Director/a	Alumnes
Intervenció Ambiental: Context Psicològic, Social i de Gestió	Psicologia Social Dr. Enric Pol Urrutia	20
Consum	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Frederic Munné Matamala	27
Medicina i Salut Tropicals	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Manuel Corachán Cuyás	10
Salut Pública	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Jacint Corbella Corbella	59
	TOTAL	154

81

CURSOS DE MÀSTER, BIENNIS 90/91-91/92

Títol del Màster	Unitat i Director/a	Alumnes
Gestió Empresarial per a la Indústria Farmacèutica	Farmàcia Dr. Claudi Faulí Trillo	57
Mètodes i Tècniques d'Anàlisi en Ciències de la Salut	Metodologia en Ciències del Comportament Dr. J. Arnau Gras	17
Cirurgia Bucal	Ciències Morfològiques i Odonto-est. Dr. Cosme Gay Escoda	4
Drogodependències	Psiquiatria i Psicologia Sanitària Dr. Miquel Sánchez Turet	40
Medicina i Salut Tropicals	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Manuel Corachán Cuyás	10
Psiquiatria Social	Psiquiatria i Psicobiol. Clínica Dr. José Luis Martí Tusquets	24
Interv. Ambiental: Context Psicològic, Social i Gestió	Psicologia Social Dr. Enric Pol Urrutia	10
Nutrició i Ciències dels Aliments	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Josep Boatella Riera	40
	TOTAL	202

CURSOS DE CERTIFICAT, BIENNIS 90/91-91/92

Títol del Certificat	Unitat i Director/a	Alumnes
Diag. Immunol. de Malalties Parasitàries	Microbiologia i Parasitologia Sanitàries Dra. Montserrat Portus Vinyeta	2
Diag. Etiològic de Malalties Parasitàries	Microbiologia i Parasitologia Sanitàries Drs. J. Gallego i M. Portus	16
Ús del PC per a la Gestió i Anàlisi de Dades en Investig.	Ciències Fisiol. i Hum. i de la Nutrició Dr. Antonio Díez Noguera	9
Farmàcia Homeopàtica i de les Teràp. Afins	Farmàcia Drs. C. Gauli Trillo- A. del Pozo	22
Cap. Supervisors Inst. Radioac. Radiodiagnòstic	Obstetrícia i Ginecologia, Pedriatria i Radiologia i Medicina Física Dr. Miguel Gil Gayarre	10
Secretariat Mèdic i Administratiu de la Salut	Obstetrícia i Ginecologia, Pedriatria i Radiologia i Medicina Física Dr. Rafael Jiménez González	78
Actualització en Psicobiologia Clínica	Psiquiatria i Psico. Clínica Dr. Carles Grau Fonollosa	23
Act. Epid. i Control dels Princ. Fact. Risc Cardiov.	Salut Pública i Legis. Sanitària Dr. Helios Pardell Alenta	17
Vacunacions Preventives	Salut Pública i Legis. Sanitària Dr. Lluís Salleras Sanmartí	35
Avaluació en Projec. sanitaris	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Manuel Corachán Cuyás	7
Biofarmàcia i Farmacocinètica Experimental i Clínica	Farmàcia Dr. Domènech Berrozpe/ Mariño Hdez.	29
Avenços en Medicina Tropical	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Manuel Corachán Cuyás	13
Malalties de Transmissió Sexual al Tròpic	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Benicio Sans Colomo	5
Prioritats Pediàtriques al Tròpic	Divisió IV. Ciències de la Salut Dr. Ferran Sabaté Caselles	12

Títol del Certificat	Unitat i Director/a	Alumnes
Diabetologia per a Postgraduats	Medicina Dr. Enric Vilardell Latorre	32
Tècniques d'Explor. de la Funció Pulmonar	Medicina Dr. Roberto Rodríguez Rosin	32
	TOTAL	342

CURSOS DE DIPLOMA, BIENNIS 90/91-91/92

Títol del Diploma	Unitat i Director/a	Alumnes
Medicina Subaqüàtica i Hiperbàrica	Ciències Fisiològ. Hum. i de la nutrició. Dr. Ramon Segura Cardona	18
Dermofarmàcia i Cosmetologia	Farmàcia Drs. Faulí Trillo/ del Pozo Carrascosa	52
Prevenció i Control de les mts. a la Comunitat	Salut Pública i Legislació Sanitària Dra. Àngela Domínguez Sanmartí	36
Infermeria en la Vigilància i Control de la Infecció Hospit.	Infermeria de la Salut Pública, Salut Mental i Materno-infantil Dra. Maria Teresa Icart Isern	23
	TOTAL	129

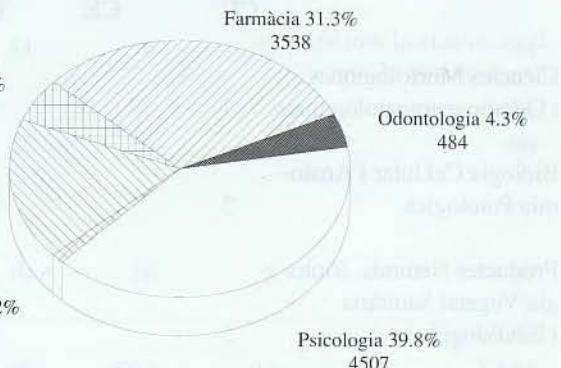
ALUMNES

DADES ALUMNES DEL CURS 90-91
ALUMNAT 90-91
MATRÍCULES DE LA DIVISIÓ IV

Divisió	Nombre de Matrícules	
	11.319	
Odontologia	484	Infermeria 5.5% 624
Farmàcia	3.538	Medicina 17.9% 2030
Infermeria	624	Podologia 1.2% 136
Podologia	136	
Medicina	2.030	
Psicologia	4.507	

Primer i segon cicles

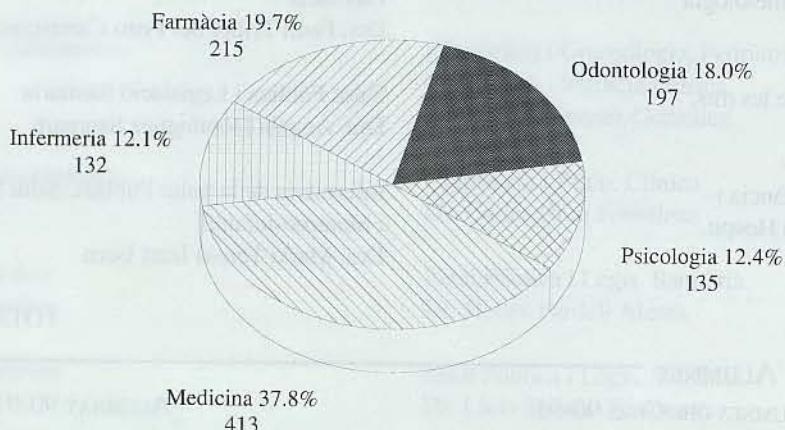
PROFESSORS

PROFESSORS PER CENTRE

	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Facultat de Medicina	41		127		209	2	2	413
Facultat de Farmàcia	31		106		34	42	2	215
Escola d'Infermeria				54	74	4		132
Facultat de Psicologia	14		72		27	15	6	135
Facultat d'Odontologia	8		27		157	4	1	197

PROFESSORAT 90-91

PER CENTRES DE LA DIVISIÓ IV

PROFESSORS PER DEPARTAMENT

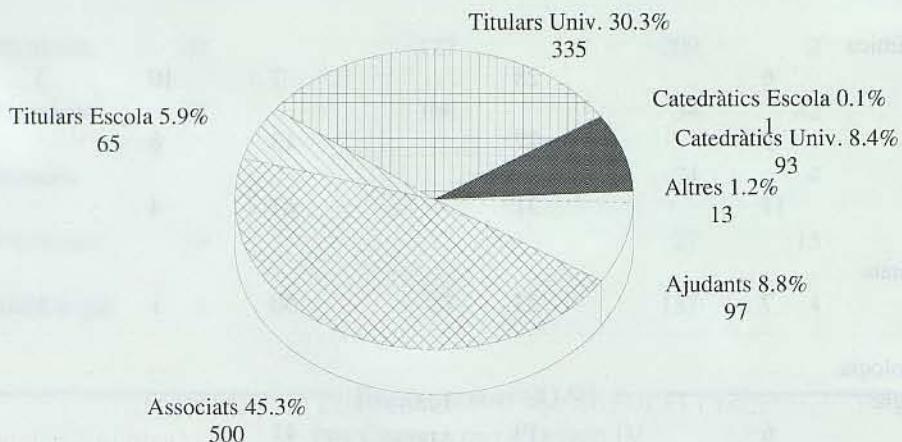
	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Ciències Morfològiques i Odonto-estomatològiques	7		25		148	5		185
Biologia Cel.lular i Anatomia Patològica	5		11		14	11		41
Productes Naturals, Biologia Vegetal Sanitària i Edafologia	5		19		2	10		36
Microbiologia i Parasitologia Sanitària	5		18		15	4	1	43

	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Ciències Fisiològiques Humanes i de la Nutrició	13		37		9	19	1	79
Farmacologia i Química Terapèutica	6		28		7	10	3	54
Farmàcia	9		27		13	8		57
Medicina	11		31		67	4		113
Cirurgia i Especialitats Quirúrgiques	7		23		50	1	1	82
Obstetrícia i Ginecologia, Pediatria i Radiologia i Medicina Física	6		19		41			66
Psiquiatria i Psicobiología Clínica	2		15		17	3	1	38
Salut Pública i Legislació Sanitària	4		15		22	5		46
Metodologia de les Ciències del Comportament	3		17		3	3		26
Personalitat, Avaluació i Tractament Psicològic	4		12		7	2	2	27
Psicologia Básica	2		15		2	2	1	22
Psicologia Social	2		12		8	3	3	28
Psicologia Evolutiva i de l'Educació	2	1	11	11	6	3		34
Infermeria Fonamental i Mèdico-Quirúrgica				35	53	2		90
Infermeria de Salut Pública, Salut Mental i Materno-infantil				19	16	2		37
TOTAL	93	1	335	65	500	97	13	1.104

PROFESSORAT 90-91
PER CATEGORIES A LA DIVISIÓ IV

86

CU- Catedràtics d'Universitat
CE- Catedràtics d'Escola Universitària
TU- Titulars d'Universitat
TE- Titulars d'Escola Universitària
AS-Associats
AJ- Ajudants
OT- Altres

Nota: Els professors s'adscriuen a l'efecte acadèmic als departaments universitaris, però poden estar vinculats administrativament a un centre que no ha de correspondre, necessàriament, a la mateixa divisió que el departament. Per aquesta raó hi ha la possibilitat que existeixin algunes diferències entre les dades de divisió per centres o per departaments.

DIVISIÓ V

CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

ÒRGANS DE DIVISIÓ, FACULTAT I DEPARTAMENT

DIVISIÓ

President: Sr. Josep M. Rotger Cerdà
Vice-president: Sr. Jesús Garanto Alós
Secretari: Sr. Antoni Sans Martín
Vice-gerent: Sra. Isabel Ferrer Alemany

CENTRES

ESCOLA DE FORMACIÓ DE PROFESSORAT D'EGB
Director: Sr. Joan Perera Parramón
Sots-directora: Sra. Paloma García Wehrle
Secretària: Sra. Montserrat Riera Figueras

FACULTAT DE PEDAGOGIA

Degà: Sr. Josep González Agapito
Vice-degana: Sra. Carme Panchón Iglesias
Secretari: Sr. Joan Mallart Navarra

INSTITUT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ (ICE)

Director: Sr. Ignacio Vila Mendiburu
Sots-director: Sr. Serafín Antúnez Marcos
Secretari: Sr. José M. Gutiérrez González

CAPS D'ESTUDIS

Formació del Professorat d'EGB
Sra. Gemma Tribó Traveria

Pedagogia

Sr. Ernest Mascort Díez

DIRECTORS DE DEPARTAMENT

Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació
Sr. Joan Mateo Andrés

Teoria i Història de l'Educació
Sr. Buenaventura Delgado Criado

Didàctica de les Ciències Experimentals i la
Matemàtica

Sra. Rosa M. Llobera Jiménez

Didàctica i Organització Escolar
Sr. Vicenç Benedito Antoli

Didàctica de la Llengua i la Literatura
Sr. Antonio Mendoza Fillola

Didàctica de les Ciències Socials
Sra. Mercedes Molleda Medrano

Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal
Sra. María Cateura Mateu

Didàctica de l'Expressió Visual i Plàstica
Sr. Manuel Clemente Ochoa

ACTIVITAT DOCENT

ENSENYAMENTS IMPARTITS

La Divisió de Ciències de l'Educació té com a funcions bàsiques la gestió de la docència, la recerca i l'extensió

universitària en els diversos nivells i àmbits relacionats amb les ciències de l'educació.

La Divisió té vuit departaments i engloba la Facultat de Pedagogia, l'Escola Universitària de Formació del Professorat d'EGB i l'Institut de Ciències de l'Educació. Durant el curs 90-91 es van matricular 5.204 alumnes de primer i segon cicle i 1.722 al doctorat i altres cursos de tercer cicle. A més foren llegides 16 tesis doctorals. Per afrontar les seves funcions la Divisió ha comptat amb 229 professors i 91 persones d'administració i serveis.

Es disposa de diversos serveis com el Centre de Recursos Àudio-visuels, el Centre de Recursos Educatius i d'Investigació del Barri de Sants, tres aules de microordinadors, una aula de terminals i una aula de vídeo interactiu.

FACULTAT DE PEDAGOGIA

L'ensenyament de Pedagogia ofereix a l'estudiant els aprenentatges i els coneixements que permeten la seva inserció professional en els àmbits escolars i no escolars de l'educació, així com en els àmbits d'investigació pedagògica i en els relatius a la formació del professorat.

La titulació expedida que correspon a aquest ensenyament és la de llicenciat en Filosofia i Ciències de l'Educació (Secció Pedagogia).

El pla d'estudis vigent està estructurat en dos cicles: el primer, de tres cursos acadèmics, comú per a totes les opcions, i el segon, de dos, diferent segons les opcions.

Les opcions de l'ensenyament de Pedagogia són:

- Pedagogia Terapèutica-Educació Especial
- Orientació Escolar i Professional
- Organització i Tecnologia Educativa
- Pedagogia Sistemàtica i Història de l'Educació

El nombre d'alumnes matriculats en aquest centre ha estat de 2.195.

ESCOLA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EGB

L'ensenyament de Formació del Professorat d'EGB té com a objectiu la formació i la preparació professional dels futurs mestres, tant des d'un punt de vista teòric com des d'un punt de vista pràctic. Aquest ensenyament contempla cinc especialitats:

- Ciències
- Ciències Humanes
- Educació Especial
- Filologia
- Pre-escolar

Un cop aprovats els estudis d'aquest ensenyament s'obté el títol de diplomat en Professorat d'EGB (on hi figura també l'especialitat cursada). Aquest diploma capacita legalment per exercir de mestre en qualsevol escola de l'Estat espanyol i en qualsevol dels seus nivells.

El nombre d'alumnes del centre ha estat de 3.009.

INSTITUT DE CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ

L'ICE de la Universitat de Barcelona està integrat en la Divisió de Ciències de l'Educació. Les activitats que aquest Institut porta a terme són diverses i estan orientades a satisfet diferents tipus de necessitats, relacionades amb la docència i la recerca. L'Institut compta amb 13 professors adscrits.

Per una informació més detallada vegeu el seu apartat en el capítol de Fundacions, Instituts i Escoles d'aquesta Memòria.

— ALTRES ENSENYAMENTS —
PROGRAMES DE DOCTORAT BIENI 89/90-90/91

Títol doctorat	Departament responsable	Alumnes
Ensenyament de Llengües i Literatura	Didàctica de la Llengua i la Literatura	14
Educació Moral i Cívica	Teoria i Història de l'Educació	16
Activitat Física: Anàlisi Interdisciplinari	Teoria i Història de l'Educació	39
Didàctica de les Ciències Exper. i de la Matemàtica	Didàctica de les Ciències Exp. i Matem.	6
Innovació Curricular i Formació del Professorat	Didàctica i Organització Escolar	14
	TOTAL	89

PROGRAMES DE DOCTORAT BIENI 90/91-91/92

Títol doctorat	Departament responsable	Alumnes
Ensenyament de Llengües i Literatura	Didàctica de la Llengua i la Literatura	15
Desenvolupament i Avaluació de Programes Educatius	Mètodes d'Investigació i Diagn. en Educ.	6
Educació Moral i Cívica	Teoria i Història de l'Educació	13
Didàctica de les Ciències Exp. i de la Matemàtica	Didàctica de les Ciències Exp. i de la Matem.	4
Innovació Curricular i Formació del Professorat	Didàctica i Organització Escolar	13
	TOTAL	51

CURSOS DE MÀSTER 1989-1990

Títol del Màster	Unitat i Director/a	Alumnes
Educació d'Adults	Escola Univ. Formació de Professorat d'EGB Dr. J. Ramón Flecha García	43
Direcció i Gestió de Centr. Educ.	Didàctica i Organització Escolar Dra. Núria Borrell Felip	32
Formació de Professors d'Espanyol com a Llengua Estrangera	Didàctica de la Llengua i la Literatura Dr. Miquel Llobera	20
Direcció de Formació a l'Empresa	Divisió Ciències de l'Educació Dr. Josep M. Rotger Cerdà	23
	TOTAL	118

CURSOS DE POSTGRAU 1989-90

Títol del Programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Formació d'Especialistes en Ciències Socials a la Secundària Oblig. a Catalunya	Didàctica de les Ciències Socials Dra. Mercè Molleda Dra. Magda Fernández	30
Tecnologia de la Informàtica i Educació	Didàctica i Organització Escolar Dra. Joana Sancho Gil	20
Projecte Curricular d'Informàtica Educativa	Escola Univ. Formació del Professorat d'EGB Dr. Joan Perera Parramon	19
Especialització Professional per a l'Assessorament i Orientació Psicopedagògica	Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació Dr. Antonio Sánchez Dra. Isabel Solé	27
Especialització en Educació Mus. (Funcionaris)	Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal Dra. María Cateura Mateu	64
Especialització en Educació Mus.	Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal Dra. María Cateura Mateu	19
Formació de Professors Especialitzats en Educació Física (Funcionaris)	Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal Dr. M. Àngel Torralba	
Formació de Professors Especialitzats en Educació Física	Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal Dr. M. Àngel Torralba	21
Educació d'Adults (Benestar Social - DGU)	Escola Univ. Formació del Professorat d'EGB Dr. José Ramón Flecha García	33
Educació Social	Teoria i Història de l'Educació Dr. Antoni Petrus	33
Responsables Formació Adults/ Adultes	Teoria i Història de l'Educació Dr. Antoni Petrus	32
Formació de Professors d'Anglès com a Llengua Estrangera	Institut de Ciències de l'Educació Dr. Miquel Llobera	15
Especialització en Mitjans Àudio-visuels	Escola Univ. de Formació del Professorat d'EGB. Dr. Josep M. Llop	11
Responsables de Formació en Coeducació	Institut de Ciències de l'Educació Dra. Mary Nash	40
TOTAL		444

CURSOS DE GRADUAT 1989-90

Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Pla de Pràctiques per a Llicenciat@s en Atur en Centres de Secundària	Institut de Ciències de l'Educació Dr. Iñaki Echebarría	29

CURSOS D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA 1989-90

Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Formación de Profesores de Español como Lengua Extranjera.	Divisió de Ciències de l'Educació Dr. Miquel Llobera	90

CURSOS DE MÀSTER 1990-91

Títol del màster	Unitat i Director/a	Alumnes
Direcció i Gestió de Centres Educatius	Didàctica i Organització Escolar Dra. Núria Borrell Felip	26
Direcció de Formac. a l'Empresa	Divisió de Ciències de l'Educació Dr. Josep M. Rotger	21
Formació de Professors de Llengües Estrangeres (Espanyol i Anglès)	Didàctica de la Llengua i la Literatura Dr. Miquel Llobera Dra. Teresa Turell	40
Educació de les Persones Adultes (INEM)	Escola Univ. de Formació del Professorat d'EGB	26
Maestría en Didáctica y Formación del Profesorado	Divisió de Ciències de l'Educació Dr. Francesc Imbernón Dr. Ignasi Vila	26
Educació de les Persones Adultes (Afers Socials - Generalitat)	Escola Univ. de Formació del Professorat d'EGB Dr. José Ramón Flecha García	22
TOTAL		161

Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Projecte Curricular d'Informàtica Educativa	Escola Univ. de Formació del Prof. d'EGB Dr. Joan Perera Parramon	24
Especialització Professional per l'Assessorament i Orientació Psicopedagògica	Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació Dr. Antonio Sánchez Dra. Isabel Solé	11
Formació d'Especialistes en Educació Musical	Didàctica de l'Expressió Musical Dra. Maria Cateura Mateu	21
Formació d'Especialistes en Educació Musical (Funcionaris)	Didàctica de l'Expressió Musical Dra. Maria Cateura Mateu	41
Didàctica de les Llengües Estran. per a Professors de Prim. i Sec.	Didàctica de la Llengua i la Literatura Dra. Margarida Cambra Dra. Montse Riera	40
Formació d'Especialistes en les Didàctiques de les Ciències Exp. i la Matemàtica a la Sec. Oblig.	Didàctica de les Ciències Experimentals i la Matemàtica Dra. Rosa M. Llobera Dra. Roser Codina. Dr. Miquel Colomer	45
Tecnologia de la Informàtica Aplicada a l'Educació	Didàctica i Organització Escolar Dra. Joana Sancho Gil	20
Formació d'Adults	Escola Univ. de Formació del Professorat d'EGB. Dr. José Ramón Flecha García	36
Formació de Professors Especialitzats en Educ. Física	Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal Dr. M. Àngel Torralba	26
Formació de Professors Especialitzats en Educ. Física (Funcionaris)	Didàctica de l'Expressió Musical i Corporal. Dr. M. Àngel Torralba	100
Formació d'Especialistes en Ciències Socials a la Sec. Oblig. a Catalunya	Didàctica de les Ciències Socials Dra. Mercè Molleda Dra. Magda Fernández	37
Responsables de Formació d'Adults i Adultes	Teoria i Història de l'Educació Dr. Antoni Petrus	31
Especialització en Mitjans Àudio-visuels	Escola Univ. de Formació del Professorat d'EGB Dr. Josep M. Llop	9

Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Especialización Software de Control para Videodisco Interactivo	Didàctica i Organització Escolar Dr. Antonio Bartolomé	11
Formació d'Especialistes en Educació Musical. Blanquerna	Divisió de Ciències de l'Educació/ Escola Blanquerna Dr. Enric Masllorens. Dr. Josep Crivillé	15
Formació de Coordinadors de Recursos Àudio-visuels a l'Ensenyament. Blanquerna	Divisió de Ciències de l'Educació/ Escola Blanquerna Dr. Joan Ferrés	22
Formació d'Especialistes en en Informàtica Educativa. Blanquerna	Divisió de Ciències de l'Educació/ Escola Blanquerna Dr. Enric Masllorens. Dr. Josep Gallifa	60
Formació d'Especialistes en Educació Física: Tècniques Corporals. Blanquerna	Divisió de Ciències de l'Educació/ Escola Blanquerna Dra. Francesca Criach Dra. Lluïsa Portada	23
		TOTAL 572

93

CURSOS D'EXTENSIÓ UNIVERSITÀRIA 1990-91

Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Individuo y lazo social	Teoria i Història de l'Educació Dr. Antoni Petrus	40
Formación de Profesores E/LE	Didàctica de la Llengua i la Literatura Dr. Miquel Llobera	90
Aplicacions Didàctiques de l'Àrea de Llenguatge a l'Ensenyament Secundari	Didàctica de la Llengua i la Literatura Dr. Antonio Mendoza	35
Programa de Captación y Formac. Personal Doc. de la Reg. Autón. Atlánt. N. Nicaragua	Divisió de Ciències de l'Educació Dr. Ignasi Vila	3
		TOTAL 168

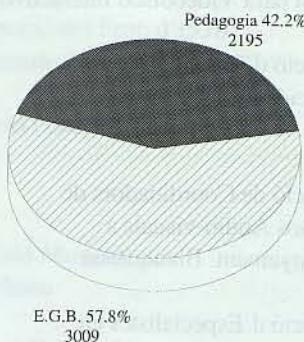

ALUMNES

DADES ALUMNAT DEL CURS 90-91

Divisió	Nombre de Matrícules	5.204	
		Pedagogia	E.S.O.
Pedagogia	2.195	1.715	480
Escola de Formació del Professorat d'EGB	3.009	2.724	285

ALUMNAT 90-91**MATRÍCULES DE LA DIVISIÓ V**

Primer i segon cicles

PROFESSORS

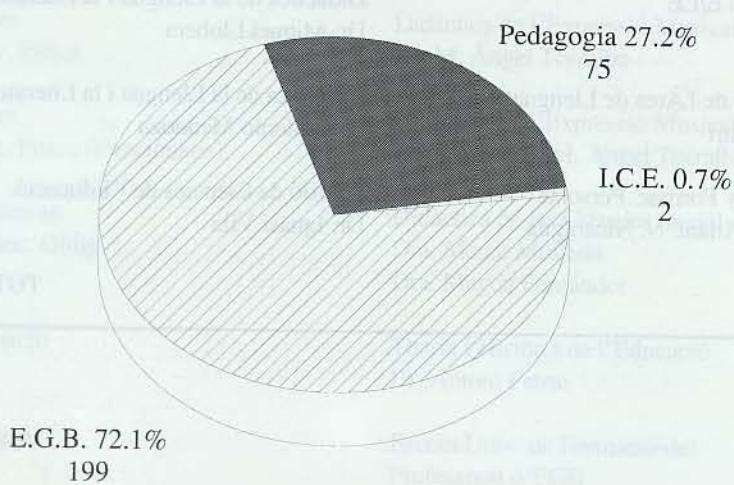
PROFESSORAT PER CENTRE

	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Escola Form. Prof. EGB		24		135	32	2	6	199
Facultat de Pedagogia	10		32		17	12	4	75
Institut de C. Educació						2		2

PROFESSORAT 90-91

PER CENTRES DE LA DIVISIÓ V

 PROFESSORS PER DEPARTAMENT

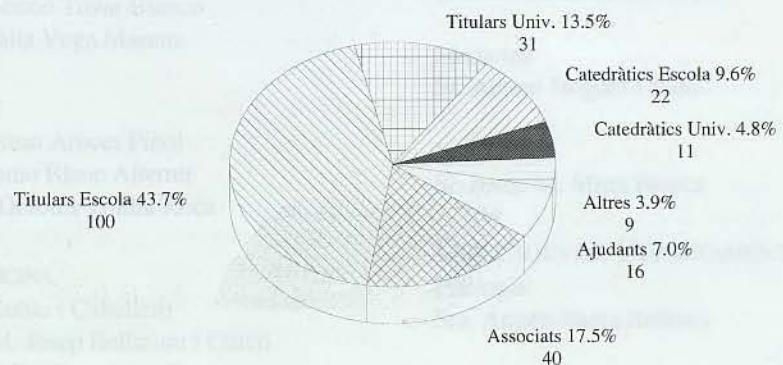

DEPARTAMENT	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Didàctica i Org. Escolar	2	3	9	9	7	5	2	37
Did. Expres. Mus. Corp.		4		14	4		1	23
Did. Expres. Vis. Plàst.	1	1		11	1			14
Teoria Història Educac.	4	2	12	3	4	2	1	28
Did. Ciènc. Exp. i Matem.		5		17	7	1	2	32
Mèt. Invest. Diag. en Ed.	4	1	10	9	10	5	2	41
Did. Llengua Literatura		5		26	5	1		37
Did. Ciències Socials		1		11	2		1	15
Institut de Ciències de l'Educació						2		2
TOTAL	11	22	31	100	40	16	9	229

 PROFESSORAT 90-91
PER CATEGORIES A LA DIVISIÓ V

CU- Catedràtics d'Universitat
 CE- Catedràtics d'Escola Universitària
 TU- Titulars d'Universitat
 TE- Titulars d'Escola Universitària
 AS- Associats
 AJ- Ajudants
 OT- Altres (visitants i emèrits)

Els professors s'adscriuen a l'efecte acadèmic als departaments universitaris, però poden estar vinculats administrativament a un centre que no ha de correspondre, necessàriament, a la mateixa divisió que el departament. Per aquesta raó hi ha la possibilitat que existeixin algunes diferències entre les dades de divisió per centres o per departaments.

DIVISIÓ VI

ESTUDI GENERAL DE LLEIDA

El curs 2002-2003 la Facultat d'Estudis Generals de la Universitat de Lleida ha estat una de les més actives en el seu camp d'activitat. La divisió VI ha organitzat diverses activitats, entre les quals destaca la celebració del 20è aniversari de la seva fundació. Aquest any s'ha organitzat una conferència internacional sobre "Educació i Medicina: relacions i perspectives futures", que ha comptat amb la participació d'experts de diversos països. La divisió VI també ha organitzat diverses activitats culturals i esportives, com la Fira del llibre i la Nit dels Estudis Generals.

ÒRGANS DE DIVISIÓ, FACULTAT I DEPARTAMENT

DIVISIÓ

President: Sr. Víctor Siurana Zaragoza
Vice-president: Sr. Antonio Luis Monreal Ferrer
Secretari: Sr. José Antonio Carceller Vidal
Vice-gerent: Sr. Virgilio Aranda Rodrigo

CENTRES

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES

Degà: Sr. Roberto Fernández Díaz
Vice-degà: Sr. Francisco Tovar Blanco
Secretària: Sra. Eulàlia Vega Masana

FACULTAT DE DRET

Degana: Sra. M. Teresa Areces Piñol
Vice-degà: Sr. Antonio Blanc Altemir
Secretària: Sra. M. Dolores Toldrá Roca

FACULTAT DE MEDICINA

Degà: Sr. Manuel Rubio i Caballero
Vice-degana: Sra. M. Josep Bellmunt i Curcó
Secretari: Sr. Alfred Dealbert i Aguilar

ESCOLA D'INFORMÀTICA

Director: Sr. Jesús Lorés Vidal
Secretari: Sr. Miquel Carrera Vilanova
Vice-director: Sr. Patrick Zabalbeascoa Terran

CAPS D'ESTUDIS

Filologia
Sra. Emilia Anglada Arboix
Geografia i Història
Sr. Emili Junyent Sánchez

Dret
Sr. Ignacio de Alós Martín

Empresarials
Sra. M. Luisa Ochoa Trepant

Medicina

Sr. Antoni Nogués i Biau

Informàtica

Sr. Josep M. Miret Biosca

DIRECTORS DE DEPARTAMENT

Filologia
Sra. Àngels Santa Bañeres

Geografia i Història

Sr. Francesc López Palomeque

Dret Privat

Sr. Carles Enric Florensa i Tomàs

Dret Públic i Disciplines Socials

Sr. Juan Manuel Perulles Moreno

Ciències Mèdiques Bàsiques
Sr. Joaquim Ros i Salvador

Medicina i Cirurgia
Sr. Joan Viñas i Salas

ACTIVITAT DOCENT

ENSENYAMENTS IMPARTITS

La Divisió de l'Estudi General de Lleida és una unitat de gestió administrativa i acadèmica establerta amb criteris territorials.

La Divisió està composta per sis departaments i quatre centres: la Facultat de Dret, la Facultat de Filosofia i Lletres, l'extensió de Medicina i l'Escola Universitària d'Informàtica que inicia la seva activitat aquest curs.

A l'Estudi General de Lleida es van impartir els ensenyaments de Medicina, Dret, Estudis Empresarials, Filologia, Geografia i Història i Informàtica.

La Divisió ha matriculat 4.087 alumnes de primer i segon cicle i 163 de tercer cicle. D'altra banda van ser llegides 10 tesis doctorals. Per atendre la docència i els serveis el nombre de professors adscrits a la divisió ha estat de 276 i el nombre de persones d'administració i serveis ha estat de 75.

FACULTAT DE DRET

En aquest centre s'imparteixen els ensenyaments de Dret i Estudis Empresarials.

Els estudis de Dret familiaritzen els alumnes amb una terminologia pròpia, els donen coneixements de Dret positiu i també els ensenyen a fer servir i analitzar els diferents cossos normatius. A la Facultat de Dret adquireixen un prisma de racionalitat jurídica que els serveix de punt de referència.

Els estudis de Dret a la Facultat de Lleida són semblants als que s'imparteixen a la majoria de facultats de Dret d'arreu de l'Estat: una llicenciatura de cinc anys i un cicle de postgrau. El nombre d'alumnes matriculats a Dret ha estat de 1.548.

L'ensenyament d'Estudis Empresarials té un pla d'estudis corresponent a la diplomatura que es realitza

en tres anys. Unes assignatures són molt específiques, com ara matemàtiques, comptabilitat, etc. i d'altres tenen relació amb una perspectiva jurídica de l'empresa. Les assignatures són les que es donen a l'Escola d'Estudis Empresarials de Barcelona, excepte l'especialitat de Comerç Exterior. El nombre d'alumnes matriculats a aquest ensenyament ha estat de 967.

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES

Aquest centre té adscrits els ensenyaments de Filologia i de Geografia i Història.

L'ensenyament de Filologia contempla la capacitat en els aspectes lingüístics, literaris, filològics i culturals, així com l'aportació del rigor intel·lectual i de la metodologia científica que permeten a l'estudiant accedir a les tasques culturals, docents i investigadores relacionades tant amb els diferents codis culturals, els llenguatges, les cultures i la comunicació en general, com amb l'àmbit de les diverses llengües i literatures i les seves relacions. El nombre d'alumnes de Filologia durant el curs 1990-91 ha estat de 593.

L'ensenyament de Filologia de Lleida comprèn les especialitats completes (primer i segon cicle) de:

Filologia Catalana

Filologia Espanyola (Llengua i Literatura)

Filologia Romànica (Francès)

Filologia Anglo-germànica (Anglès)

I el primer cicle de:

Filologia Romànica (General)

L'ensenyament de Geografia i Història de Lleida comprèn les següents especialitzacions completes (primer i segon cicle):

Història General i Geografia

Història Contemporània i Història de l'Art

I les següents de primer cicle:

Prehistòria-Història Antiga

Història Medieval

Història Moderna

Antropologia

El nombre d'alumnes de Geografia i Història ha estat de 352.

FACULTAT DE MEDICINA

Els cursos impartits en la Facultat de Medicina proporcionen els coneixements elementals necessaris per a la formació bàsica d'un metge general i capaciten el llicenciat per iniciar la seva formació dins dels diversos programes d'especialització.

El pla d'estudis és el mateix que s'imparteix a la Facultat de Medicina de Barcelona. El nombre d'alumnes matriculats al centre ha estat de 501.

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'INFORMÀTICA

L'establiment d'estudis d'informàtica a Lleida, que

s'inicià el curs 1990-91, fonamenta la seva justificació en el caire de disciplina horitzontal que tenen la informàtica i les comunicacions en la societat actual.

El pla d'estudis corresponent a la diplomatura es realitza en tres anys acadèmics. Les especialitats que es poden cursar són: Sistemes d'Informació i de Gestió, Informàtica Fonamental i Suport de Sistemes, i Informàtica Aplicada als Processos Productius.

Els estudis d'Informàtica han començat el curs 1990-91 amb 126 alumnes.

99

ALTRES ENSENYAMENTS

PROGRAMES DE DOCTORAT BIENNIS 1989/90-1990/91

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Cirurgia d'Urgència	Medicina i Cirurgia	11
Dos Models de Canvi Cultural a l'Antiguitat	Geografia i Història	7
	TOTAL	18

PROGRAMES DE DOCTORAT BIENNI 1990/91-1991/92

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Cirurgia d'Urgència	Medicina i Cirurgia	15
Màster en Direcció i Gestió Esportiva	INEFC-UB (Lleida)	40
Dret Econòmic	Dret Públic i Disciplines Socials	12
Projecció de les Persones: Personal i Econòmica	Dret Privat	8
	TOTAL	75

PROGRAMES DE POSTGRAU

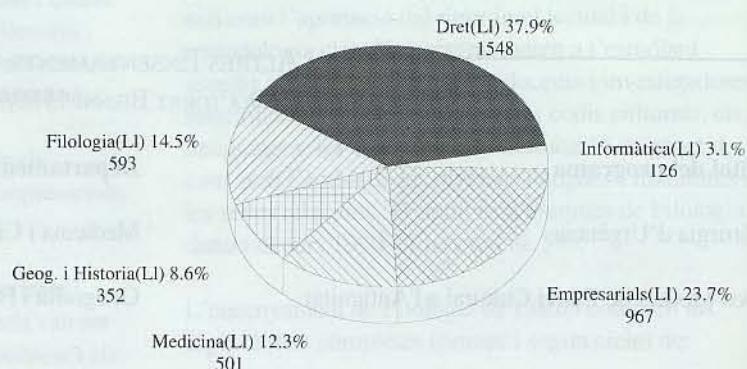
Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Infermeria Psiquiàtrica i Salut Mental	Infermeria Dr. Ramón Colell i Brunet	30

Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Animació Esportivo-turística	INEFC-Lleida, UB Dr. Joan Fuster i Matute	40
		TOTAL
		70

ALUMNES

DADES ALUMNES DEL CURS 90-91

Divisió	Nombre de Matrícules
	4.087
Dret (Lleida)	1.548
Filologia (Lleida)	593
Geo. i Ha. (Lleida)	352
Medicina (Lleida)	501
Empresarials (Lleida)	967
Informàtica (Lleida)	126

Primer i segon cicles.

PROFESSORS

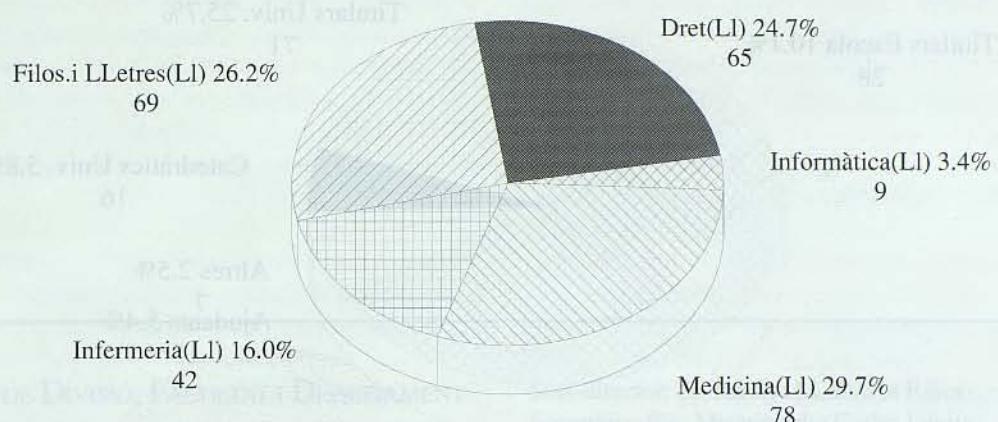
PROFESSORS PER CENTRE

	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Facultat de Filosofia i Lletres	4		31	5	22	2	5	69
Facultat de Dret	5		12	2	16	7	23	65
Facultat de Medicina	4		18		40	5	1	78
*EU Infermeria				14	28			42
EU Informàtica				7	1	1		9

*Aquest centre va passar a ser centre propi de la Universitat durant el curs acadèmic 1990-1991.

PROFESSORAT 90-91
PER CENTRES DE LA DIVISIÓ VI

CENTRES UNIVERSITARIS DEL CAMP DE TARRAGONA

101

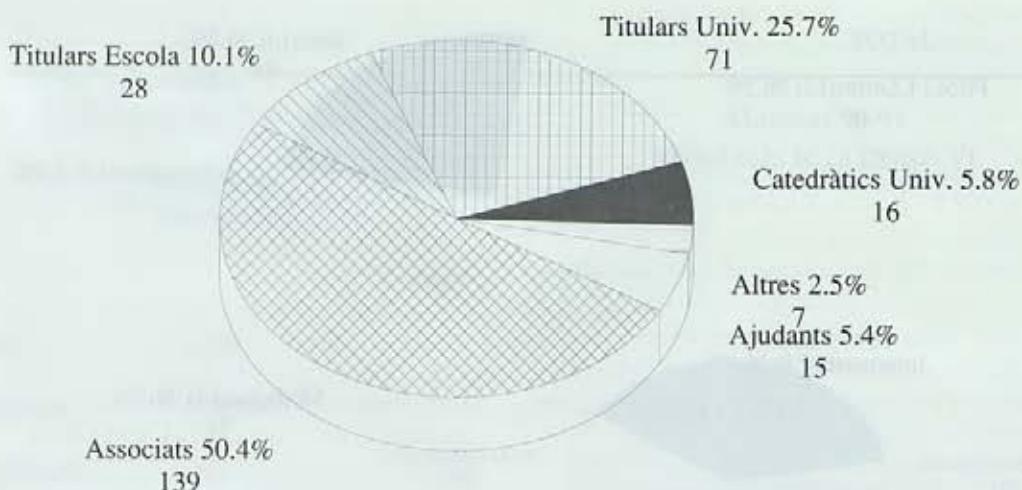
PROFESSORS PER DEPARTAMENTS

DEPARTAMENT	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Filologia	3		14	2	16	1	2	38
Geografia i Història	3		20	3	6	1	4	37
Dret Privat	1		4		10	4		19
Dret Públic Disc. Soc.	5		11	2	29	3		50
Ciències Mèd. Bàsic.	3		11		18	3	1	36
Medicina i Cirurgia	1		11		32	2		46
E.U. Infermeria i Informàtica				21	28	1		50
TOTAL	16	0	71	28	139	15	7	276

PROFESSORAT 90-91
PER CATEGORIES A LA DIVISIÓ VI

102

CU- Catedràtics d'Universitat
CE- Catedràtics d'Escola Universitària
TU- Titulars d'Universitat
TE- Titulars d'Escola Universitària
AS- Associats
AJ- Ajudants
OT- Altres (visitants i emèrits)

Els professors s'adscriuen a l'efecte acadèmic als departaments universitaris, però poden estar vinculats administrativament a un centre que no ha de corresponent, necessàriament, a la mateixa divisió que el departament. Per aquesta raó hi ha la possibilitat que existeixin algunes diferències entre les dades de divisió per centres o per departaments.

DIVISIÓ VII

CENTRES UNIVERSITARIS DEL CAMP DE TARRAGONA

ÒRGANS DE DIVISIÓ, FACULTAT I DEPARTAMENT

DIVISIÓ

Presidenta: Sra. Joana Noguera Arrom
Vice-president: Sr. Francesc Díaz González
Secretària: Sra. M. José Figueras Salvat
Vice-gerent: Sra. Sílvia M. Sancho Roca

CENTRES

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES

Degà: Sr. Santiago Roquer Soler
Vice-degana: Sra. Natàlia Català Torres
Secretari: Sr. Bonifacio Jiménez Jiménez

FACULTAT DE CIÈNCIES QUÍMIQUES

Degà: Sr. Xavier Rius Ferrus
Vice-degà: Sr. Joan Igual Ripollès
Secretari: Sr. Albert Coronas Salcedo

EXTENSIÓ DE MEDICINA

Degà: Sr. Josep Maria Tomàs Ferré
Vice-degana: Sra. Verònica Piera Lluch
Secretari: Sr. Daniel del Castillo Dejardín

ESCOLA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EGB

Director: Sr. Saturnino Gimeno Martín
Sots-directora: Sra. Pilar Monje Margelí
Secretària: Sra. Àngels Ollé Romeu

ESCOLA D'ESTUDIS EMPRESARIALS

Director: Sr. Antoni Terceño Gómez

Sots-director: Sr. Ramon M. Burrut Ribes
Secretària: Sra. Misericòrdia Carles Lávila

ESCOLA D'ENOLOGIA

Director: Sr. Lluís Arola Ferrer
Sots-director: Sr. Josep Guasch Torres
Secretària: Sra. Rosa Maria Marcè Recasens

ESCOLA D'INFORMÀTICA

Director: Sr. Manuel Sanromá Lucia
Secretari: Sr. Josep Maria López Besora

CAPS D'ESTUDIS

Geografia i Història
Sra. Mercè Jordà Olives

Filosofia i Ciències de l'Educació
Sra. Carme Borbonès Bresco

Filologia

Sr. Juan Alcina Rovira

Psicologia

Sra. M. Dolores Hierro Busto

Química

Sr. Azael Fabregat Llangostera

Medicina

Sr. Josep Guarro Artigas

Formació del Professorat d'EGB
Sra. M. Luisa Girondo Pérez

Empresarials
Sr. Ricard Monclús Guitart

Enologia
Sr. José Francisco Cano Lira

Informàtica
Sr. Josep Maria Banus Alsina

DIRECTORS DE DEPARTAMENT

Química
Sra. Virginia Cádiz Deleito

Enginyeria Química i Bioquímica
Sr. Francesc Castells Piqué

Ciències Mèdiques Bàsiques
Sr. Joan Maria Llobet Mallafré

Medicina i Cirurgia
Sr. Luis Masana Marín

Filologia
Sra. Fernanda Rodríguez Torres

Geografia, Història i Filosofia
Sr. Francisco Javier Faci Lacasta

Educació i Psicologia
Sr. Estanislau Pastor Mallol

ACTIVITAT DOCENT

ENSENYAMENTS IMPARTITS

La Divisió VII dels Centres Universitaris del Camp de Tarragona és també una unitat de gestió administrativa i acadèmica establerta amb un criteri territorial.

Aquesta Divisió és composta per set departaments i engloba les facultats de Filosofia i Lletres i la de Ciències Químiques, l'Escola Universitària del Professorat d'EGB, l'Escola Universitària d'Estudis Empresarials, l'Escola Universitària d'Informàtica i l'Extensió Universitària de Medicina (Reus).

Es poden estudiar a la Divisió del Camp de Tarragona els ensenyaments de Química, Filologia, Geografia i Història, Filosofia i Ciències de l'Educació, Psicologia, Medicina i Cirurgia, i Formació del Professorat d'EGB. S'imparteix la diplomatura d'Estudis Empresarials (Reus), la diplomatura d'Enologia, i la diplomatura d'Informàtica.

El nombre d'alumnes matriculats ha estat de 4.462 a primer i segon cicle i 442 en els cursos de tercer cicle. També s'han llegit 18 tesis doctorals.

Per atendre les necessitats de la Divisió aquesta ha comptat amb 337 professors i 109 persones d'administració i serveis.

FACULTAT DE CIÈNCIES QUÍMICHES

L'ensenyament de Ciències Químiques a Tarragona està estructurat en dos cicles. Al primer cicle, de tres anys, es rep una formació bàsica en Matemàtiques i Física i Química, i al segon cicle, de dos anys, l'alumne es pot especialitzar en:

Química Fonamental
Química Industrial

En finalitzar aquests estudis, l'alumne rep el títol de llicenciat en Ciències Químiques en l'especialitat corresponent. El nombre d'alumnes ha estat de 555.

FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES

Aquest centre té adscrits els ensenyaments de Filologia, Filosofia, Geografia i Història, Ciències de l'Educació i Psicologia.

Els estudis de Filologia condueixen a l'obtenció de la llicenciatura en Filologia, especialitats Hispànica, Catalana i Anglo-germànica. També s'imparteixen els tres primers cursos de les seccions Clàssica i Romànica, del mateix ensenyament. El nombre d'alumnes matriculats ha estat de 563.

L'ensenyament de Geografia i Història condueix a l'obtenció de la llicenciatura corresponent, secció d'Història General i Geografia. L'ensenyament ha comptat amb 487 alumnes.

L'ensenyament de Filosofia i Ciències de l'Educació conduceix a l'obtenció de la llicenciatura en Filosofia i Ciències de l'Educació, secció de Ciències de

l'Educació. També s'imparteixen els tres primers cursos de la secció de Filosofia del mateix ensenyament. Els alumnes matriculats han estat 335 per a Ciències de l'Educació i 25 per a Filosofia.

Els estudis que imparteix actualment Tarragona a l'ensenyament de Psicologia condueixen a l'obtenció de la llicenciatura en Filosofia i Ciències de l'Educació, secció Psicologia. Els alumnes de l'ensenyament han estat 355.

ESCOLA UNIVERSITÀRIA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT D'EGB

L'Escola és un centre universitari de cicle curt que té per finalitat l'organització dels ensenyaments que conduïxen a l'obtenció del títol de diplomat universitari en Educació General Bàsica. El nombre d'alumnes del centre ha estat de 446.

El pla d'estudis actual inclou quatre especialitats:

Ciències Humanes
Ciències
Filologia
Educació Pre-escolar

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'ESTUDIS EMPRESARIALS

L'ensenyament de l'Escola Universitaria d'Estudis Empresarials té com a missió fonamental formar professionals en Gestió i Administració d'Empreses. Per dur a terme aquest objectiu, els estudis s'estructuren en tres cursos que inclouen les grans àrees necessàries per assolir una formació econòmico-empresarial adient: Dret, Comptabilitat, Teoria Econòmica, Economia d'Empresa, Mètodes Quantitatius (Matemàtiques i Estadística).

El Pla d'estudis contempla també tres especialitats: Finances, Auditoria i Fiscalitat, que s'imparteixen a segon i tercer curs.

El nombre d'alumnes del centre han estat de 794.

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'INFORMÀTICA

Els estudis de la diplomatura d'Informàtica estan

estructurats en dues especialitats:

Informàtica de Gestió
Informàtica de Sistemes

Els 270 crèdits de l'ensenyament es distribueixen en tres cursos el primer dels quals és de contingut general

(Matemàtiques, Física, Química, Iniciació a la Informàtica i Anglès), i els dos següents aporten a l'alumnat la formació específica en les especialitats abans esmentades. L'entorn industrial i de serveis de l'àrea de Tarragona confereix a l'Escola d'Informàtica les condicions idònies per al seu arrelament i consolidació. Durant aquest primer curs s'han matriculat al centre 242 alumnes.

FACULTAT DE MEDICINA

En aquesta facultat es pot cursar tota la llicenciatura en Medicina i Cirurgia. El pla d'estudis es configura paral·lelament al de la facultat de Barcelona i consta, així mateix, de sis cursos que poden agrupar-se en dos períodes: pre-clínic i clínic, cadascun d'ells de tres cursos de durada. En totes i cadascuna de les matèries s'imparteixen ensenyaments teòrics i pràctics. El període pre-clínic dóna els coneixements mèdics teòrics perquè l'estudiant pugui aprendre i aprofitar els ensenyaments del període clínic. El nombre d'alumnes del centre ha estat de 559.

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'ENOLOGIA

L'Escola d'Enologia s'ha creat a l'empara de la Llei de Reforma Universitària i dels Estatuts de la Universitat de Barcelona per impartir una diplomatura no homologada i pròpia d'aquesta Universitat.

L'ensenyament d'Enologia està dissenyat i estructurat per formar tècnics de formació superior que coneguin les característiques edafològiques i climàtiques de Catalunya, així com les tècniques de viticultura que s'hi empren, i perquè assoleixin uns coneixements suficients d'enologia i viticultura que facin possible la producció de vins de qualitat. Els alumnes del centre durant el curs 1990-91 han estat 101.

ALTRES ENSENYAMENTS

PROGRAMES DE DOCTORAT BIENNIS 1989/90-1990/91

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Literatura Comparada Moderna i Contemporània	Filologia	7
Ideología i Revolució: Catalunya i la Revolució Francesa	Geografia, Història i Filosofia	10
Metodologia de la Investigació Biomèdica	Ciències Mèdiques Bàsiques	18
Química	Química	4
Enginyeria Química	Enginyeria Química i Bioquímica	1
Bioquímica Industrial	Enginyeria Química i Bioquímica	8
Innovació Curricular	Educació i Psicologia	10
Salut Mental	Educació i Psicologia	8
	TOTAL	66

PROGRAMES DE DOCTORAT BIENNIS 1990/91-1991/92

Títol del programa	Departament responsable	Alumnes
Lexicologia i Lexicografia: Teoria i Pràctica	Filologia	16
Geografia, Medi Ambient i Ordenació del Territori	Geografia, Història i Filosofia	7
Antropologia Urbana	Geografia, Història i Filosofia	26
Química	Química	8
Físico-química de Materials	Química	4
Bioquímica Industrial	Enginyeria Química i Bioquímica	9
Mètodes de Recerca en Ciències Clíiques	Medicina i Cirurgia	32
	TOTAL	102

CURSOS DE POSTGRAU 1989-90

Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Economia de la Construcció	Escola d'Estudis Empresariais Dr. Antoni Terceño	12
Tècniques Actuals en Caracterització de Polímers (Anàlisi Tèrmica i RMN)	Química Dra. Virginia Cádiz	15
Tècniques per a l'Obtenció i Control de Qualitat de l'Anàlisi Química	Química Dr. Francesc Xavier Rius	71
Curs d'Especialització en Educ. Física I.	Educació i Psicologia Dr. Saturnino Gimeno Dr. Enric Anton Grau	37
		TOTAL 135

107

CURSOS DE POSTGRAU 1990-91

Títol del programa	Unitat i Director/a	Alumnes
Disseny Estadístic d'Experiments Químics	Química	45
Màster en Economia de la Construcció	Escola d'Estudis Empresariais Dr. Antoni Terceño	12
Educació Musical	Geografia, Història i Filosofia Dr. Joaquim Icart	26
Curs d'Especialització en Educ. Física II	Educació i Psicologia Dr. Saturnino Gimeno Dr. Enric Anton Grau	37
Física i Tecnologia de Polímers	Química Dr. Francesc Díaz	19
		TOTAL 139

ALUMNES

DADES ALUMNAT DEL CURS 90-91

ALUMNAT 90-91

MATRÍCULES DE LA DIVISIÓ VII

**Nombre de
Matrícules****Divisió**

4.462

C. Educació Tarragona

335

EGB Tarragona

446

Filologia Tarragona

563

Geo. i Hist. Tarragona

487

Medicina Reus

559

Enologia Tarragona

101

Psicologia Tarragona

355

Químiques Tarragona

555

Empresarials Reus

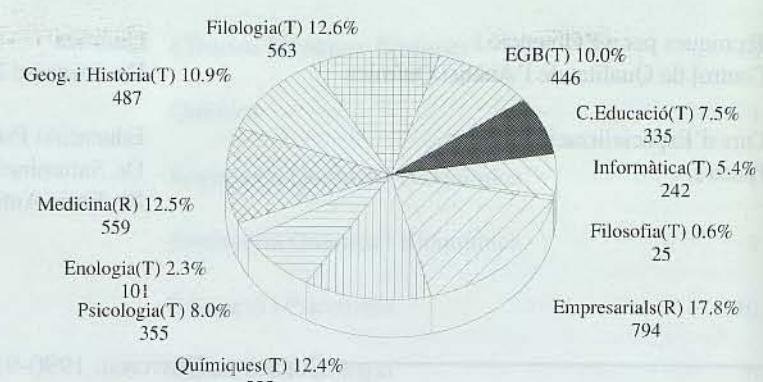
794

Filosofia Tarragona

25

Informàtica Tarragona

242

PROFESSORS

PROFESSORS PER CENTRE

	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
--	----	----	----	----	----	----	----	-------

Facultat de Filosofia
i Lletres

	8		53	2	22	6	4	95
--	---	--	----	---	----	---	---	----

Facultat de Ciències
Químiques

	3		26	3	11	7		50
--	---	--	----	---	----	---	--	----

Facultat de Medicina

	3		18	46	5			72
--	---	--	----	----	---	--	--	----

Escola Professorat EGB

	11	32		5				48
--	----	----	--	---	--	--	--	----

Escola Estudis Empres.

			15	9	1			25
--	--	--	----	---	---	--	--	----

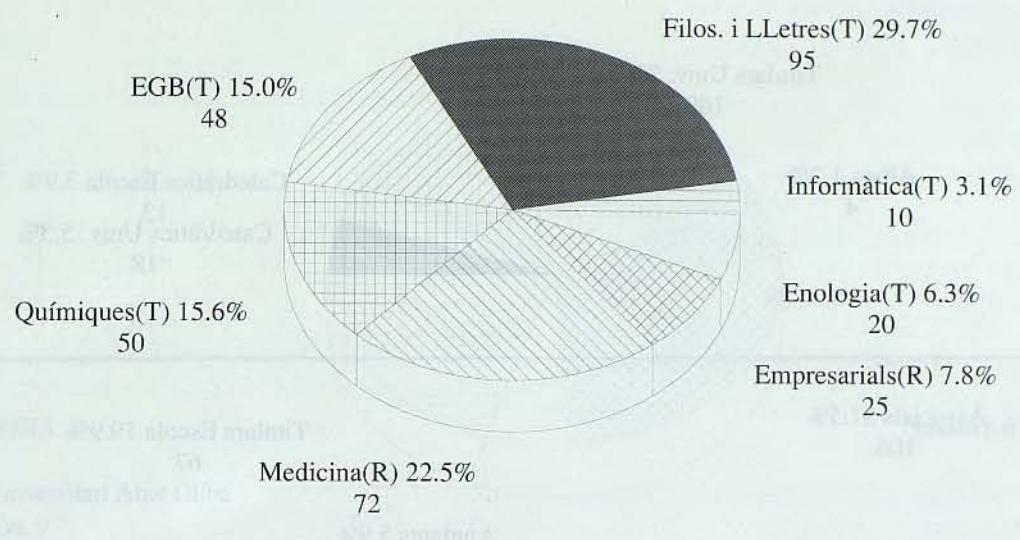
Escola d'Enologia

	1	1	7	11				20
--	---	---	---	----	--	--	--	----

Escola d'Informàtica

			7	2	1			10
--	--	--	---	---	---	--	--	----

PROFESSORAT 90-91
PER CENTRES DE LA DIVISIÓ VII

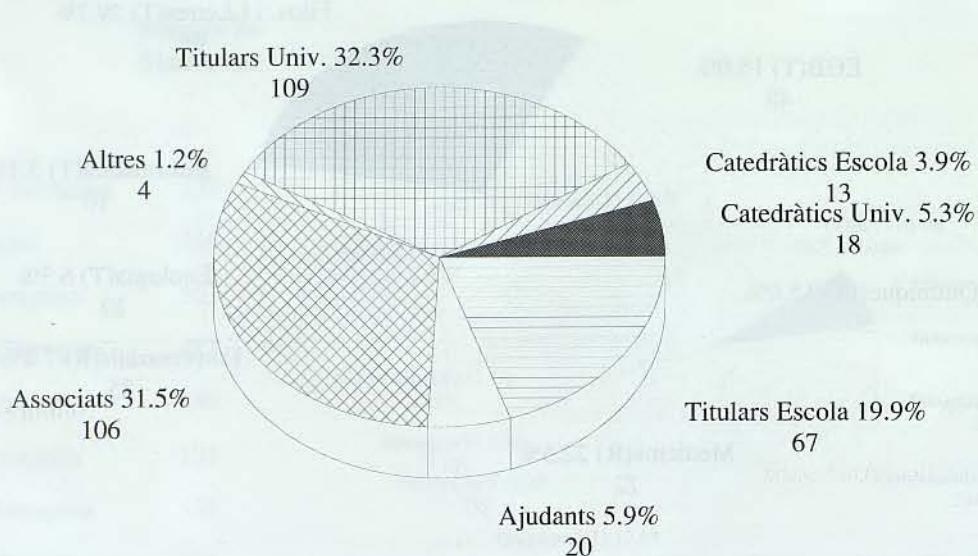

109

PROFESSORS PER DEPARTAMENTS

DEPARTAMENT	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Química		1	1	19	6	9	7	43
Enginyeria Química i Bioquímica	3	3	9	4	11	1		31
Ciències Mèdiques Bàsiques	3		13	2	18	2		38
Medicina i Cirurgia	1		10		29	3		43
Filologia	3	3	21	5	13	2	4	51
Geografia, Història i Filosofia		5	2	23	5	6	2	43
Educació i Psicologia	2	4	14	26	12	2		60
EU d'Enologia, Empresarials i Informàtica				19	8	1		28
TOTAL	18	13	109	67	106	20	4	337

PROFESSORAT 90-91
PER CATEGORIES A LA DIVISIÓ VII

110

CU- Catedràtics d'Universitat
CE- Catedràtics d'Escola Universitària
TU- Titulars d'Universitat
TE- Titulars d'Escola Universitària
AS- Associats
AJ- Ajudants
OT- Altres (visitants i emèrits)

Els professors s'adscriuen a l'efecte acadèmic als departaments universitaris, però poden estar vinculats administrativament a un centre que no ha de corresponder, necessàriament, a la mateixa divisió que el departament. Per aquesta raó hi ha la possibilitat que existeixin algunes diferències entre les dades de divisió per centres o per departaments.

CENTRES ADSCRITS

Escola Universitària d'Infermeria Nuestra Señora de la Cinta
c/ Hospital, 56-58. Hospital Clínic de Barcelona
08001 Barcelona

Escola Universitària de Recerca Social Sant Pau i Sant Joan
Passeig Tarrasa, 10
08007 Barcelona

Escola Universitària d'Infermeria Prínceps d'Espanya
c/ Feixa Llarga, s/n
08907 L'Hospitalet de Llobregat

Escola Universitària d'Infermeria Sant Pau i Sant Joan
c/ Hospital, 56-58. Hospital Clínic de Barcelona
08001 Barcelona

Escola Universitària d'Infermeria Sant Pau i Sant Joan
c/ Hospital, 56-58. Hospital Clínic de Barcelona
08001 Barcelona

Escola Universitària d'Infermeria Nostra Senyora del Mar
BARCELONA

Nombre d'alumnes

111

Col·legi Universitari Abat Oliba
Av. Pearson, 9
08034 Barcelona

1.337

Institut Nacional d'Educació Física (INEF)
c/ Sant Mateu, s/n
08950 Esplugues de Llobregat

777

Escola Universitària de Formació de Biblioteconomia
i Documentació
c/ Hospital, 56
08001 Barcelona

467

Escola Universitària del Professorat d'EGB Jaume Balmes
C/ Miramarges, s/n
08500 Vic

173

Escola Universitària de Formació del Professorat d'EGB
Blanqueria
c/ Marquès de Santa Anna, 5-7
08023 Barcelona

906

Escola Universitària d'Infermeria Nuestra Señora del Mar
Passeig de Sant Joan, 20
08010 Barcelona

170

Escola Universitària d'Infermeria Prínceps d'Espanya
c/ Feixa Llarga, s/n
08907 L'Hospitalet de Llobregat

164

Nombre d'alumnes

Escola Universitària d'Infermeria Sant Joan de Déu Carretera d'Esplugues, s/n 08034 Barcelona	263
Escola Universitària d'Infermeria Santa Madrona c/ Escorial, 177 08024 Barcelona	160
Escola Universitària de Treball Social ICESB c/ Enric Granados, 2 08007 Barcelona	618
Escola Universitària de Treball Social de la Generalitat c/ Mallorca, 1-23 08014 Barcelona	663
Escola Universitària d'Estudis Empresarials d'Osona c/ Miramarges, s/n 08500 Vic	1.062

112

LLEIDA

Delegació de l'Institut Nacional d'Educació Física Partida Caparrella, s/n 25091 Lleida	654
Escola Universitària de Treball Social «Creu Roja» c/ La Tallada, 32 25002 Lleida	274
Escola Universitària d'Infermeria Santa Maria Av. Rovira Roura, 44 - Hospital Provincial de Santa Maria 25006 Lleida	203
Escola Universitària de Graduats Socials Av. Rovira Roura, 43. 25006 Lleida	866

TARRAGONA

Escola Universitària d'Infermeria Joan XXIII c/ Dr. Mallastré Guasch, 4 43007 Tarragona
212

Escola Universitària d'Infermeria Verge de la Cinta c/ Esplanetes, 44-58 - Hospital Verge de la Cinta 43500 Tortosa	148
Escola Universitària de Treball Social Sant Fructuós Passeig Torroja, s/n 43007 Tarragona	247
TOTAL	9.364

NOTA: Estan en tràmit d'adscripció a la nostra Universitat l'Escola Universitària de Graduats Socials de Tarragona i l'Escola Universitària d'Hoteleria i Turisme de Sitges.

INSTITUCIÓ	ALUMNES	INSTITUCIÓ	ALUMNES
AD Balaguer	2.110	IC Palamós	215
AD Tortosa	4.700	IC Pineda de Mar	5.199
ED Gengalena (Ulldecona)	6.629	IC Sitges	407
IC Pineda	1.281	IC Cambrils	1.448
IC Tarragona	19.265	IC El Vendrell	197
IC Amposta	8.901	IC Castelló d'Empúries (E)	352
IC Empuriabrava	8.294	IC Begur (E)	107
IC Sant Feliu	55	IC Inca (E)	126
INSTITUCIÓ	ALUMNES	INSTITUCIÓ	ALUMNES
IC Blanes	1.307	IC Cadaqués (E)	139
IC Tossa de Mar	1.302	IC Palafrugell (E)	446
IC Cerdanya	1.011	IC Pals (E)	503
IC Platja d'Aro	1.025	IC Begur (E)	497
IC Querol (E)	2.191	IC Vilobí d'Onyar (E)	551
IC Lloret de Mar	1.104	IC Lloret de Mar (E)	102
IC Calella de Palafrugell	984	IC Pals (E)	525
IC Palafrugell	2.236	IC Tona (E)	192
IC Tossa de Mar	6.244	IC Cambrils (E)	704
IC Pineda	1.236	IC Tarragona (E)	121
IC Inca	624	IC Javea (E)	142
IC Porrera	1.16	IC Sitges (E)	142
IC Manresa	2.100	IC Begur (E)	142
IC Palafrugell	1.297	INSTITUCIÓ	ALUMNES
		IC La Jonquera (E)	77.998

ALUMNES I PROFESSORS

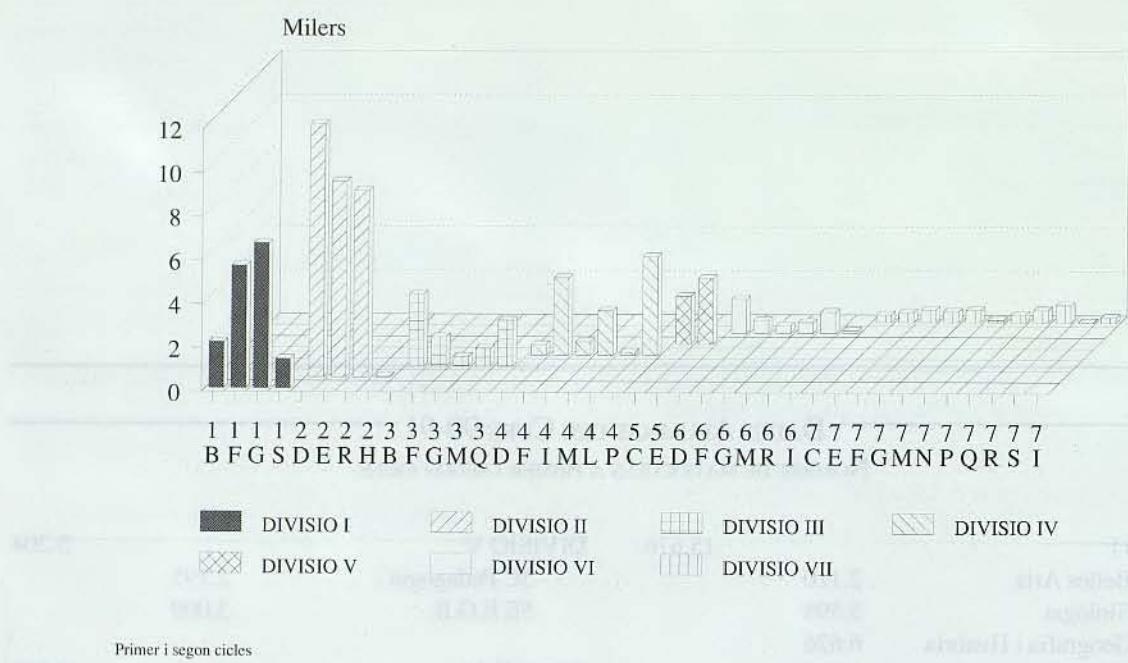
115

DADES ALUMNAT DEL CURS 90-91

NOMBRE DE MATRÍCULES A PRIMER I SEGON CICLE

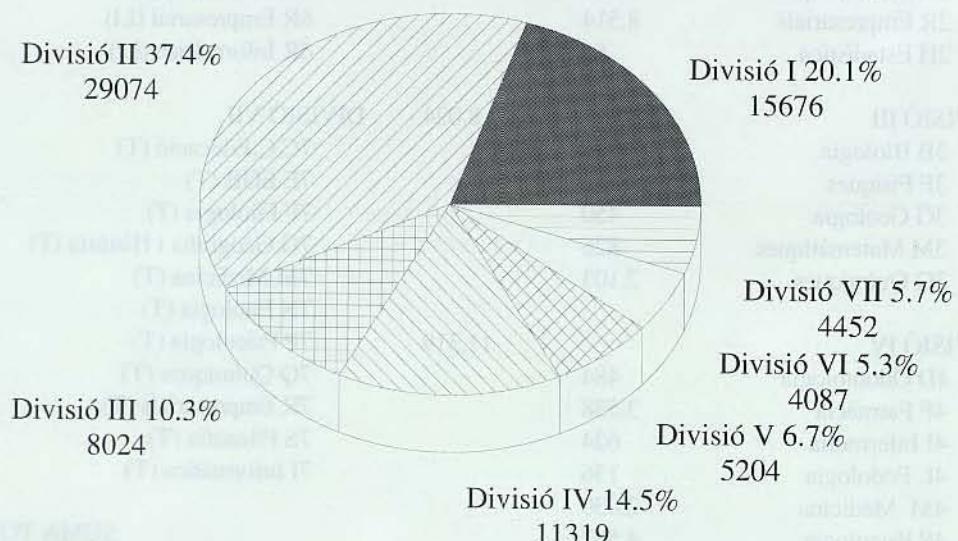
DIVISIÓ I		DIVISIÓ V		
1B Belles Arts	2.110	5C Pedagogia	2.195	5.204
1F Filologia	5.598	5E E.G.B.	3.009	
1G Geografia i Història	6.626			
1S Filosofia	1.342	DIVISIÓ VI		4.087
		6D Dret (Ll)	1.548	
DIVISIÓ II		6F Filologia (Ll)	593	
2D Dret	11.565	6G Geografia i Història (Ll)	352	
2E Econòmiques	8.940	6M Medicina (Ll)	501	
2R Empresarials	8.514	6R Empresarial (Ll)	967	
2H Estadística	55	6R Informàtica (Ll)	126	
DIVISIÓ III		DIVISIÓ VII		4.462
3B Biologia	3.303	7C C.Educació (T)	335	
3F Físiques	1.342	7E EGB (T)	446	
3G Geologia	450	7F Filologia (T)	563	
3M Matemàtiques	826	7G Geografia i Història (T)	487	
3Q Químiques	2.103	7M Medicina (T)	559	
DIVISIÓ IV		7N Enologia (T)	101	
4D Odontologia	484	7P Psicologia (T)	355	
4F Farmàcia	3.538	7Q Químiques (T)	555	
4I Infermeria	624	7R Empresarials (T)	794	
4L Podologia	136	7S Filosofia (T)	25	
4M Medicina	2.030	7I Informàtica (T)	242	
4P Psicologia	4.507	SUMA TOTAL		
		(1r.i 2n.Cicles)		77.846

MATRÍCULES PER CENTRES

- ALUMNAT 90-91

MATRÍCULES PER DIVISIONS

DOCTORAT I POSTGRAU: EL TERCER CICLE

DOCTORAT

POSTGRAU

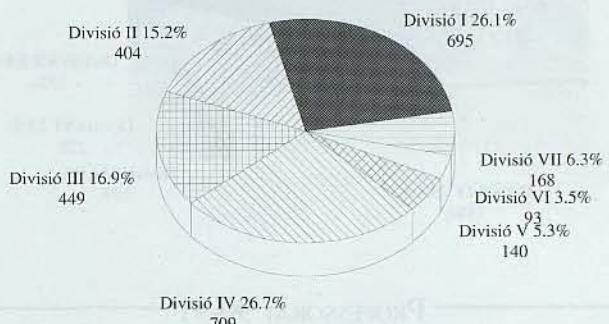
Codi	Centre	Nombre de Matrícules	Codi	Centre	Nombre de Matrícules
13	Divisió I	695		Divisió I	268
23	Divisió II	404		Divisió II	1039
33	Divisió III	449		Divisió III	307
43	Divisió IV	709		Divisió IV	1529
53	Divisió V	140		Divisió V	1582
63	Divisió VI	93		Divisió VI	70
73	Divisió VII	168		Divisió VII	274
TOTAL		2658	TOTAL		5069 (*)

(*) Hi ha inclosos els cursos següents: Cursos de Màster, Cursos de Postgrau, Cursos d'Especialització, Cursos d'Extensió, Cursos per a Graduats, Cursos de Certificat i Cursos de Diploma

117

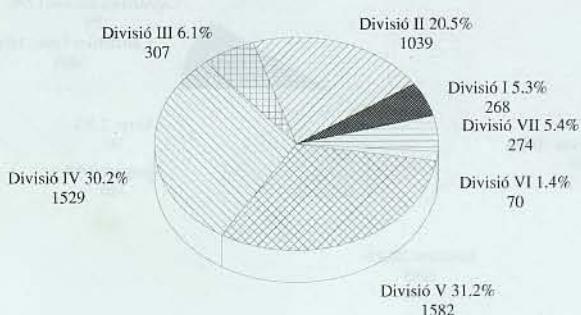
DOCTORAT 90-91

MATRÍCULES PER DIVISIONS

POSTGRAU 90-91

MATRÍCULES PER DIVISIONS

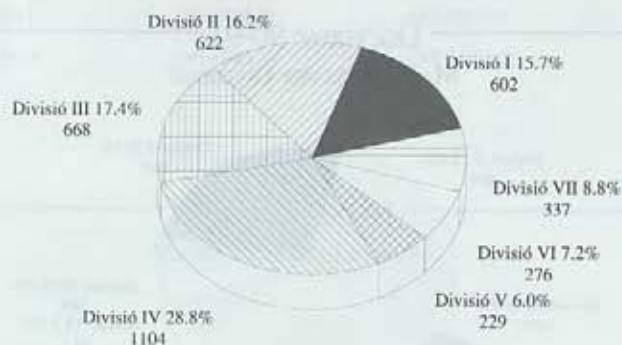
DADES PROFESSORAT 90-91

PROFESSORS PER DIVISIÓ

DEPARTAMENT	CU	CE	TU	TE	AS	AJ	OT	TOTAL
Divisió I	92	2	292	32	102	45	37	602
Divisió II	85	21	204	103	130	76	3	622
Divisió III	93		369	4	68	111	23	668
Divisió IV	93	1	335	65	500	97	13	1104
Divisió V	11	22	31	100	40	16	9	229
Divisió VI	16		71	28	139	15	7	276
Divisió VII	18	13	109	67	106	20	4	337
TOTAL	408	59	1.411	399	1.085	380	96	3.838

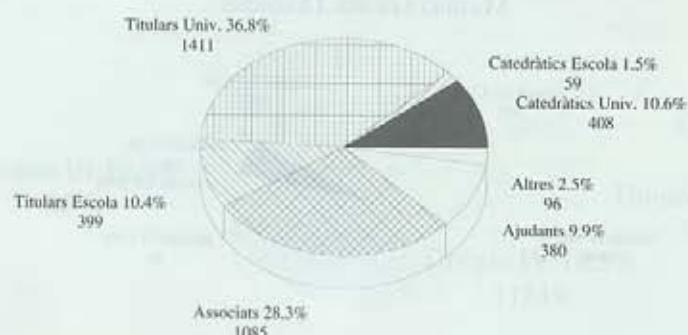
PROFESSORAT 90-91

TOTAL PER DIVISIÓ

PROFESSORAT 90-91

TOTAL PER CATEGORIES

minus illis. Quorum medius sol fertur amplius modo terrarumq; sed syderum etiam ipsorum ca-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	8010	8011	8012	8013	8014	8015	8016	8017	8018	8019	8020	8021	8022	8023	8024	8025	8026	8027	8028	8029	8030	8031	8032	8033	8034	8035	8036	8037	8038	8039	8040	8041	8042	8043	8044	8045	8046	8047	8048	8049	8050	8051	8052	8053	8054	8055	8056	8057	8058	8059	8060	8061	8062	8063	8064	8065	8066	8067	8068	8069	8070	8071	8072	8073	8074	8075	8076	8077	8078	8079	8080	8081	8082	8083	8084	8085	8086	8087	8088	8089	8090	8091	8092	8093	8094	8095	8096	8097	8098	8099	80100	80101	80102	80103	80104	80105	80106	80107	80108	80109	80110	80111	80112	80113	80114	80115	80116	80117	80118	80119	80120	80121	80122	80123	80124	80125	80126	80127	80128	80129	80130	80131	80132	80133	80134	80135	80136	80137	80138	80139	80140	80141	80142	80143	80144	80145	80146	80147	80148	80149	80150	80151	80152	80153	80154	80155	80156	80157	80158	80159	80160	80161	80162	80163	80164	80165	80166	80167	80168	80169	80170	80171	80172	80173	80174	80175	80176	80177	80178	80179	80180	80181	80182	80183	80184	80185	80186	80187	80188	80189	80190	80191	80192	80193	80194	80195	80196	80197	80198	80199	80200	80201	80202	80203	80204	80205	80206	80207	80208	80209	80210	80211	80212	80213	80214	80215	80216	80217	80218	80219	80220	80221	80222	80223	80224	80225	80226	80227	80228	80229	80230	80231	80232	80233	80234	80235	80236	80237	80238	80239	80240	80241	80242	80243	80244	80245	80246	80247	80248	80249	80250	80251	80252	80253	80254	80255	80256	80257	80258	80259	80260	80261	80262	80263	80264	80265	80266	80267	80268	80269	80270	80271	80272	80273	80274	80275	80276	80277	80278	80279	80280	80281	80282	80283	80284	80285	80286	80287	80288	80289	80290	80291	80292	80293	80294	80295	80296	80297	80298	80299	80300	80301	80302	80303	80304	80305	80306	80307	80308	80309	80310	80311	80312	80313	80314	80315	80316	80317	80318	80319	80320	80321	80322	80323	80324	80325	80326	80327	80328	80329	80330	80331	80332	80333	80334	80335	80336	80337	80338	80339	80340	80341	80342	80343	80344	80345	80346	80347	80348	80349	80350	80351	80352	80353	80354	80355	80356	80357	80358	80359	80360	80361	80362	80363	80364	80365	80366	80367	80368	80369	80370	80371	80372	80373	80374	80375	80376	80377	80378	80379	80380	80381	80382	80383	80384	80385	80386	80387	80388	80389	80390	80391	80392	80393	80394	80395	80396	80397	80398	80399	80400	80401	80402	80403	80404	80405	80406	80407	80408	80409	80410	80411	80412	80413	80414	80415	80416	80417	80418	80419	80420	80421	80422	80423	80424	80425	80426	80427	80428	80429	80430	80431	80432	80433	80434	80435	80436	80437	80438	80439	80440	80441	80442	80443	80444	80445	80446	80447	80448	80449	80450	80451	80452	80453	80454	80455	80456	80457	80458	80459	80460	80461	80462	80463	80464	80465	80466	80467	80468	80469	80470	80471	80472	80473	80474	80475	80476	80477	80478	80479	80480	80481	80482	80483	80484	80485	80486

OFICINA DE GESTIÓ DE LA RECERCA I CONVENIS

ACTIVITAT DE RECERCA

121

OFICINA DE GESTIÓ DE LA RECERCA I CONVENIS

FINANÇAMENT DE LA RECERCA

TESIS DOCTORALS

PATENTS

EN AQUEST CAPÍTOL ES PRESENTA, DE FORMA EXHAUSTIVA LA INFORMACIÓ RELATIVA A LA RECERCA, I ES POSA DE MANIFEST L'IMPULS QUE HA REBUT EN ELS ÚLTIMS ANYS. ÉS REMARCABLE EL DESENVOLUPAMENT PARAL·LEL DELS ÒRGANS DE SUPORT A LA INVESTIGACIÓ, I CONCRETAMENT EL CEDP INICIALMENT, ADMINISTRAT PER LA FUNDACIÓ BOSCH i GIMPERA, HA PASSAT A CONVERTIR-SE, DES D'AQUEST CURS, EN UNA UNITAT INTEGRADA DINS DE L'ESTRUCTURA PRÒPIA DE LA UB. EN EL CAPÍTOL VII ES PRESENTA LA INFORMACIÓ RELATIVA ALS SERVEIS TÈCNICS DE SUPORT A LA INVESTIGACIÓ.

THE
A.C.T.
OF
REGIMENT

CHURCH OF CHRIST IN THE TOWNS
OF CHICAGO
AND JOLIET,
ILLINOIS.

1857.

THE CHURCH OF CHRIST IN THE TOWNS OF CHICAGO AND JOLIET,
DOES NOT CLAIM TO BE THE CHURCH OF CHRIST IN THE TOWNS OF CHICAGO AND JOLIET,
BUT IS A SEPARATE AND INDEPENDENT CHURCH, WHICH HAS
NO RELATIONSHIP TO THE CHURCH OF CHRIST IN THE TOWNS OF CHICAGO AND JOLIET,
BUT IS A SEPARATE AND INDEPENDENT CHURCH, WHICH HAS
NO RELATIONSHIP TO THE CHURCH OF CHRIST IN THE TOWNS OF CHICAGO AND JOLIET,
BUT IS A SEPARATE AND INDEPENDENT CHURCH, WHICH HAS
NO RELATIONSHIP TO THE CHURCH OF CHRIST IN THE TOWNS OF CHICAGO AND JOLIET,
BUT IS A SEPARATE AND INDEPENDENT CHURCH, WHICH HAS
NO RELATIONSHIP TO THE CHURCH OF CHRIST IN THE TOWNS OF CHICAGO AND JOLIET,

OFICINA DE GESTIÓ DE LA RECERCA I CONVENIS

La Oficina de Gestió de la Recerca i Convenis (OGRC) és l'organisme que gestiona els ajuts i subvencions destinats a la recerca i els convenis signats per la UB amb entitats estatals i internacionals. La seva activitat es divideix en tres àrees principals: gestió d'ajuts i subvencions, gestió d'acordos internacionals i gestió d'acordos nacionals.

Les tasques d'aquesta Oficina es troben molt lligades al Vice-rectorat de Recerca. La seva actuació està orientada, d'una banda, a donar el suport necessari al personal investigador de la UB per accedir als ajuts públics a la recerca, i de l'altra, a la tramitació i estudi dels convenis signats per la UB. De la seva activitat en destaquem cinc aspectes que són analitzats a continuació.

GESTIÓ DE SOL·LICITUDS D'AJUDA PER A LA RECERCA

Des de l'Oficina s'han gestionat gran diversitat de sol·licituds per a diferents convocatòries. Aquestes es poden agrupar de la següent forma (periode de l'1 de juny de 1990 al 31 de maig de 1991):

1. Ajuts gestionats per a projectes de recerca:

72 projectes de la Convocatòria Interna de Grups Pre-competitius; 26 del Fons d'Investigació Sanitària; 2 del Pla Nacional de Química Fina de la Generalitat de Catalunya; 68 dels Plans Nacionals; 108 del Programa Sectorial de Promoció General del Coneixement; 2 del Programa PETRI i 8 Accions Especials.

2. Ajuts gestionats per a infraestructura de recerca:

45 del Programa Sectorial de Promoció General del Coneixement; 157 de la Direcció General d'Universitats; 5 del Pla Nacional de Química Fina de la Generalitat de Catalunya; i 36 dels Plans Nacionals.

3. Altres ajuts i subvencions a la recerca:

a) Procedents de la UB: 61 subvencions per a estades de professors estrangers (Modalitat 4) i 16 per a la participació de professors estrangers en cursos organitzats pel departament.

- b) Procedents del Ministerio de Educación y Ciencia: 11 subvencions a professors estrangers en règim d'anys sabàtic; 49 per a estades de professors espanyols en centres de recerca estrangers; 30 accions integrades; 5 del Programa Mercurio; 29 per a la utilització de recursos científics; 1 d'intercanvi entre indústries i organismes públics de recerca; 27 borses de viatges a l'estrange; 5 per a la cooperació científica amb països de la CEE; 2 per a publicacions periòdiques de caràcter científic; 15 per a l'organització de reunions i congressos científics; i 12 per a l'estada de científics i tecnòlegs estrangers a Espanya.
c) Procedents de la CIRIT: 1 per a l'organització de congressos científics; 22 projectes de recerca per a investigadors joves; 63 estades de curta durada a l'estrange; 100 borses de viatge a l'estrange; 3 per a la realització de projectes de recerca amb empreses; 3 per a la preparació de projectes de recerca a presentar a la CEE; i 2 per a estades de professors estrangers a Catalunya.
d) D'altra banda també s'han gestionat les «Ayudas Complementarias a la Investigación Universitaria», les «Acciones Concertadas de Investigación Universitaria» i els ingressos per «overheads».

Cal indicar que la Comisión Interministerial de Ciencia y Tecnología, en la convocatòria de Plans Nacionals de 1990, va atorgar un projecte de recerca a la UB per un import de 5.380.000 PTA i un període d'execució de dos anys amb el títol «Evaluación de los resultados de la planificación y gestión de los recursos de I+D: el caso de la Universidad de Barcelona». Aquest projecte s'efectua analitzant les dades disponibles als diferents

programes informàtics d'aquesta Oficina i es troba, en aquest moment, en fase avançada d'execució.

CONVOCATÒRIES DE RECERCA

Es recullen les resolucions i convocatòries sobre temes de recerca que apareixen publicades en els diferents butlletins i diaris oficials de l'Estat espanyol. De l'1 de juny de 1990 al 31 de maig de 1991 s'han registrat 222 convocatòries de recerca.

S'ha d'entendre el terme convocatòries en un sentit ampli, ja que comprèn no només les convocatòries pròpiament dites (de projectes de recerca, infraestructura científica, anys sabàtics...) sinó també la resolució de concursos per atorgar ajuts, adjudicacions de tota mena, modificacions de resolucions de convocatòries de recerca, etc.

D'altra banda, no solament consten gravades les dades referides a convocatòries gestionades directament per aquesta Oficina sinó també d'altres com beques de formació de personal investigador, de reincorporació, postdoctorals, etc. (gestionades directament pel Servei d'Estudiants...) que donen una visió més global de tot allò que afecta la recerca.

CURRICULUMS DEL PROFESSORAT

Aquesta Oficina porta a terme un programa que consisteix en el recull exhaustiu de tota la informació referent al curriculum vitae del professorat de la Universitat de Barcelona. Actualment hi ha 2.806 currículums introduïts.

TRANSFERÈNCIA D'INFORMACIÓ

La informació referent a beques, convocatòries, ajuts, etc. rebuda del Ministeri d'Afers Estrangers, Ministeri d'Educació i Ciència, Comunitat Europea, Direcció General d'Universitats, Comissió Interdepartamental de Recerca i Tecnologia, Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia, Patronat Català pro Europa, etc. es tramet als departaments mitjançant el full CONVOCATÒRIES, coordinat pel Director Tècnic de Recerca i Convenis, l'Oficina de Relacions Internacionals i la Fundació Bosch i Gimpera. Aquest full, que apareix quinzenalment, està pensat per als investigadors actuals o potencials que necessiten informació puntual de recordatori dels ajuts que apareixen anualment i de les noves possibilitats que

s'obren, per finançar els treballs de recerca, i explica les condicions, dates de presentació, referències del convocant i on dirigir-se per aconseguir més informació.

CONVENIS

L'Oficina recull la informació de tots els convenis i contractes de recerca que firma la Universitat de Barcelona amb d'altres institucions o empreses públiques o privades. Durant el període juny 1990-mai 1991 s'han signat 220 convenis (un 80 % més que l'any anterior), dels quals 130 són de Cooperació Educativa. Aquests convenis tenen en el seu conjunt un contingut econòmic superior als 3.900 milions de PTA, si bé 3.738 milions corresponen al conveni de creació del consorci Centre de Supercomputació de Catalunya (CESCA), creat per la Generalitat de Catalunya amb totes les universitats catalanes per gestionar un gran complex de sistema de càlcul.

LLISTA D'INSTITUCIONS I EMPRESSES QUE HAN SIGNAT CONVENIS AMB LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

- Departament de Sanitat i Seguretat Social
- Fundació Bosch i Gimpera
- Instituto para la Conservación de la Naturaleza
- La Seda de Barcelona
- IBM
- Universitat de Toulouse
- Ajuntament de Barcelona
- Departament d'Indústria i Energia
- Ministerio de Educación y Ciencia
- Universidad Centroamericana «José Simeón Cañas»
- Centro de Investigación y Desarrollo Aplicado SAL
- Ministerio de Asuntos Exteriores
- Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Barcelona
- Frigicoll SA
- Industrias Marca SA
- Tarragona Química SA
- Diversey SAE
- Siliconas Hispania SA
- Nestlé SA
- Plásticos Celulósicos SA
- Sandoz SA
- Boehringer Mannheim SA
- Siemens

- les
- FINANCIAMENTS**
- Hispano Ico SA
 Micro-Bios SA
 Jorge Esteller Bel
 Kao Corporation
 Granjas Braut
 Universidad Michoacana de San Nicolás de Hidalgo (Mèxic)
 Departament de Política Territorial i Obres Públiques
 Universitat de Florència (Itàlia)
 Caixa d'Estalvis Provincial de Tarragona
 Consorci del Museu d'Art Contemporani de Barcelona
 Fundació del Museu d'Art Contemporani
 Ajuntament de Reus
 Universitat de Sherbrooke (Canadà)
 Fuerzas Eléctricas de Cataluña SA (FECSA)
 Consorci de la Zona Franca de Barcelona
 Universidad de Alcalá de Henares
 Universidad de Cantabria
 Universidad de Oviedo
 Universidad del País Vasco
 Universitat Politècnica de Catalunya
 Universidad de Santiago de Compostela
 Universidad de Sevilla
 Universidad Nacional de Educación a Distancia
 Valeo Climatización SA
 Cooperativa Universitària «Sant Jordi»
 Caixa d'Estalvis de Catalunya
 Gestió Assessors Associats SA
 Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial
 Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC)
 Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC)
 Escola de Disseny Elisava (Institució Cultural del CIC)
 Societat d'Estudis i Divulgació del Disseny Elisava
 Guerard Mazars, Salustro y Asociados SL
 Josep Portell i Pujol
 El Corte Inglés
 Ajuntament d'Esplugues de Llobregat
 Ajuntament de Lleida
 Escola de Policia de Catalunya
 Joaquín Bernad Ríos
 Escola Universitària de Graduats Socials de Lleida
 D.D.G. Asesores
 Garzón Allende SL
 Departament de Treball
 Mundo Deportivo SA
 Danone SA
 Escola d'Administració Pública de Catalunya
 B&T Brokers i Traders -Sociedad- de Valores y Bolsa SA
- Bufet d'Advocats Arimany
 Nobel Plàstiques Ibèrica SA
 Editorial Graó de Serveis Pedagògics
 Editorial Horsori
 Imma Benet i Salinas (Agent Literària)
 Equipo de Nueva Orientación SA
 Universitat Autònoma de Barcelona
 Fundació Universitària Balmes
 Teresa Casals Capdevila
 Laura Rinaldi Togneri
 Damart SA
 Contrataciones, Tramitaciones y Asesoría
 Université de Bordeaux III (França)
 Alcatel Standard Elèctrica SA
 Institut Català de Noves Professions
 Conselleria de Comerç, Consum i Turisme
 Ajuntament de Sitges
 Patronat de Turisme de Barcelona
 Federació Provincial d'Hoteleria de Barcelona
 Fundació «Joan Gaspar i Bonet»
 Instituto di Studi Storici «Alberto Boscolo»
 Companyia Administradora de Gasolineres SA
 Institut d'Estudis de la Salut
 Centre Europeu de Sensibilització envers el Patrimoni
 Compañía Telefónica Nacional de España
 University of Sheffield (Regne Unit)
 Editorial Barcanova
 Miguel Porter i Moix
 Palmira González i López
 Hospital Clínic i Provincial de Barcelona
 University of Hull (Regne Unit)
 Atribut SA
 José de Yzaguirre i del Pozo
 Automòbils Fernández SA
 Hospital Psiquiàtric «Institut Pere Mata» de Reus
 José Enrique Gargallo Gil
 Orden Hospitalaria Hermanos de San Juan de Dios
 Patronat de l'Escola Universitària de Formació del Professorat
 Diputació Provincial de Barcelona
 Escrituras y Balances Asesores Mercantiles
 Mancomunitat de Municipis Àrea Metropolitana de Barcelona
 Universidad Nacional Autónoma de México
 Universitat de Cagliari (Itàlia)
 Boehringer Ingelheim
 Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
 Editorial Civitas SA
 Font Vella SA

Presidència de la Generalitat de Catalunya
Fundació Catalana per a la Recerca
Universitat Pompeu Fabra
Caja de Ahorros de Ronda
R. Garralda SA
Govern del Canadà
Consejo Superior de Investigaciones Científicas
Ministerio de Sanidad y Consumo
Hospital de Sant Joan de Reus SA
Universitat de Ljubljana (Iugoslàvia)
Reial Automòbil Club de Catalunya
Escola Gremial d'Ensenyament Professional
Centro de Estudios Regionales Andinos Bartolomé
Patronat Metropolità del Parc de Collserola
Diputació Provincial de Tarragona
Associació Cultural de Gent Gran -Tarragona-
Fundació «Herminio Tudela»
Rank Xerox SA
Microm España SA
Gremi d'Editors de Catalunya
Servei Català de la Salut
Institut Català de la Salut

FINANÇAMENT DE LA RECERCA

l'any AT1 1990-91. CEGC ha destinat un pressupost de 1.000.000 de milions d'euros per a la recerca i el seu personal. Els pressupostos destinats a la recerca i el seu personal són els següents: 1.000.000 de milions d'euros per a la recerca i el seu personal.

Durant el curs 1990-91 l'activitat de la recerca ha continuat la seva expansió a la nostra Universitat. Això ha tingut el seu reflex en el volum de pressupost gestionat, que sense considerar els fons provinents de la Fundació Bosch i Gimpera i dels convenis, arriba als 1.614 milions de PTA (periode de l'1 de juny de 1990 al 31 de maig de 1991), fet que suposa un increment del 12% respecte del període anterior.

El finançament rebut per activitats de recerca el podem agrupar en tres grups principals: projectes de recerca, infraestructura de recerca i subvencions i ajuts a la recerca.

PROJECTES DE RECERCA

Les quantitats concedides per als projectes de recerca sol·licitats per professors de la UB a les diferents convocatòries ascendixen a 710.506.000 PTA que es reparteixen de la següent manera:

1. Convocatòria Interna de Grups Pre-competitius: 24 projectes concedits per un total de 23.250.000 PTA.

2. Fons d'Investigació Sanitària: 11 projectes concedits per un total de 74.201.000 PTA.

3. Pla Nacional de Química Fina de la Generalitat de Catalunya: 2 projectes concedits per un total de 5.001.000 PTA.

4. Plans Nacionals: 24 projectes concedits per un total de 190.150.000 PTA.

5. Programa Sectorial de Promoció General del Coneixement: 58 projectes concedits per un total de 390.934.000 PTA.

6. Programa d'Estímul a la Transferència de Resultats d'Investigació (PETRI): 1 projecte concedit per un total de 3.640.000 PTA.

7. Accions especials: 7 projectes concedits per un total de 23.330.000 PTA.

INFRASTRUCTURA DE RECERCA

Les quantitats concedides per a despeses en infraestructura per a la recerca ascendeixen en total a 412.641.000 PTA obtingudes de les següents convocatòries:

1. Programa Sectorial de Promoció General del Coneixement: 9 peticions concedides per un import total de 75.000.000 PTA.

2. Infrastructures de la Generalitat de Catalunya: 60 peticions concedides per un import global de 197.621.000 PTA.

3. Pla Nacional de Química Fina de la Generalitat de Catalunya: 4 peticions concedides per un import de 30.000.000 PTA.

4. Plans Nacionals: 12 peticions concedides per un import de 110.020.000 PTA.

SUBVENCIONS I AJUTS A LA RECERCA

Recull els diferents tipus d'ajuts a la investigació que rep el professorat de la Universitat de Barcelona i que no queden enquadrats en cap del apartats anteriors. Distingim quatre blocs segons quina sigui la procedència de les subvencions: Universitat de Barcelona, Ministeri d'Educació i Ciència, CIRIT i altres. El volum total dels ajuts ascendeix a 491.496.121 PTA.

1. Universitat de Barcelona: les quantitats totals atorgades foren de 8.159.872 PTA, distribuïdes en subvencions a professors estrangers (Modalitat 4) per un import de 5.558.700 PTA, i 2.601.172 PTA per a la participació de professors estrangers en cursos organitzats pel departament.

2. MEC: les quantitats totals atorgades van ser de 165.209.999 PTA distribuïdes en: 20.815.000 PTA per a professors estrangers en règim d'anys sabàtic; 81.715.000 PTA per a estades de professors espanyols en centres de recerca estrangers; 8.564.999 PTA en accions integrades; 4.970.000 PTA en el programa hispano-francès MERCURIO; 4.470.000 PTA per a la utilització de recursos científics; 2.700.000 PTA per a l'intercanvi entre indústries i organismes públics de recerca; 1.765.000 PTA per borses de viatge a

l'estrange; 1.150.000 PTA per a la cooperació científica amb països de la CEE; 1.200.000 PTA per a publicacions periòdiques de caràcter científic; 6.800.000 PTA per a l'organització de reunions i congressos científics; i 31.060.000 PTA, per a l'estada de científics i tecnòlegs estrangers a Espanya.

3. CIRIT : la quantitat aconseguida d'aquest organisme va ésser de 54.480.600 PTA distribuïdes en: 260.000 PTA per a l'organització de congressos científics; 12.750.000 PTA en projectes de recerca per a investigadors joves; 30.567.600 PTA en subvencions per a estades de curta durada a l'estrange; 6.261.000 PTA per a borses de viatge a l'estrange; 3.677.000 PTA en ajuts per a la realització de projectes de recerca amb empreses; 790.000 PTA per a la preparació de projectes de recerca a presentar a la CEE; i 175.000 PTA per a estades de professors estrangers a Catalunya.

4. Altres: D'altra banda, la Universitat de Barcelona ha rebut 131.470.000 PTA, en concepte de «Ayudas Complementarias a la Investigación Universitaria»; 68.000.000 PTA en concepte de «Acciones Concertadas de Investigación Universitaria»; i 64.175.650 PTA en concepte d'overheads o despeses generals.

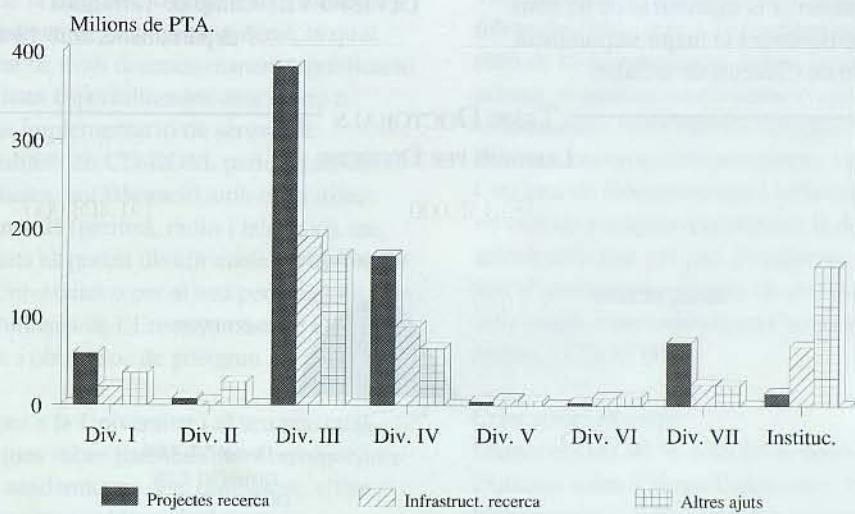
DISTRIBUCIÓ PER DIVISIONS DELS AJUTS A LA RECERCA

	Projectes Recerca	Infraestructura Recerca
DIVISIÓ I	58.235.000	20.897.000
DIVISIÓ II	7.560.000	4.670.000
DIVISIÓ III	383.155.000	191.408.000
DIVISIÓ IV	168.552.000	88.965.000
DIVISIÓ V	4.450.000	6.969.000
DIVISIÓ VI	3.250.000	9.000.000
DIVISIÓ VII	71.284.000	23.932.000
INSTITUCIONAL O SENSE DISTRIBUCIÓ	14.020.000	66.680.000
TOTAL	710.506.000	412.521.000

	AJUTS UB	AJUTS MEC	AJUTS CIRIT	ALTRES (1)
DIVISIÓ I	2.494.830	17.530.000	3.283.000	13.038.582
DIVISIÓ II	996.525	10.265.000	3.119.000	11.588.107
DIVISIÓ III	3.489.867	92.176.000	15.508.600	58.189.082
DIVISIÓ IV	688.650	18.325.000	10.862.000	34.215.519
DIVISIÓ V	490.000	940.000	818.000	2.930.563
DIVISIÓ VI	0	3.135.000	2.800.000	3.579.643
DIVISIÓ VII	0	12.179.000	2.559.000	8.458.504
INSTITUCIONAL SENSE DISTRIBUCIÓ	0	10.659.999	15.531.000	132.175.650
TOTAL	8.159.872	165.209.999	54.480.600	264.175.650

(1) S'inclou la distribució per divisions de les «Ajudes complementàries a la investigació» i apareixen a l'apartat sense distribució la totalitat dels ajuts per *accions concertades* i *overheads*.

FINANÇAMENT DE LA RECERCA DISTRIBUCIÓ PER DIVISIONS

TESIS DOCTORALS

130

Una part fonamental de l'activitat de recerca de la Universitat té la seva cristal·lització a les tesis doctorals realitzades en el si dels prop de cent departaments de la UB. La varietat dels ensenyaments impartits a la nostra Universitat permet, així mateix, la producció d'una gran diversitat de tesis que tracten temes molt lligats a les línies d'investigació que tenen definides els departaments.

Durant aquest curs, fins al mes de juny s'han llegit a la Universitat de Barcelona 445 tesis doctorals. En l'Annex d'aquesta Memòria s'inclou la seva relació.

En el gràfic es pot observar la distribució de les tesis per divisions, en què destacant la major importància relativa de la Divisió de Ciències de la Salut.

DIVISIÓ I:	Ciències Humanes i Socials 20 departaments amb 80 tesis
DIVISIÓ II:	Ciències Jurídiques, Econòmiques i Socials 17 departaments amb 32 tesis
DIVISIÓ III:	Ciències Experimentals i Matemàtiques 21 departaments amb 100 tesis
DIVISIÓ IV:	Ciències de la Salut 19 departaments amb 189 tesis
DIVISIÓ V:	Ciències de l'Educació 8 departaments amb 16 tesis
DIVISIÓ VI:	Estudi General de Lleida 6 departaments amb 10 tesis
DIVISIÓ VII:	Camp de Tarragona 7 departaments amb 18 tesis

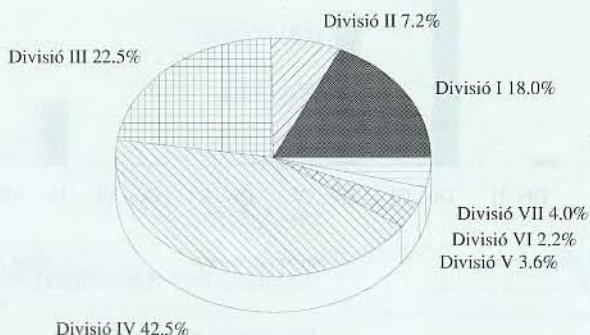

TESIS DOCTORALS

LLEGIDES PER DIVISIONS

CENTRE D'ESTUDIS DE DOCUMENTACIÓ DE PATENTS (CEDP)

ACTIVITAT DEL CENTRE DURANT EL CURS 90-91.
El Centre d'Estudis de Documentació de Patents (CEDP) ha funcionat des de 1987 com un projecte COMETT de la CEE anomenat Sistema de formació multimèdia en documentació moderna de patents, en Química, Farmàcia i Biotecnologia, i administrat a través de la Fundació Bosch i Gimpera. Però des d'aquest curs (Junta de Govern de 9 de juliol de 1990), el CEDP és oficialment una unitat orgànica de la Universitat de Barcelona del tipus centre de recerca i adscrit a la Divisió III.

Una de les activitats que s'han portat a terme al CEDP és la promoció de la informació de patents i models d'utilitat, i del sistema de patents en general, la qual cosa s'ha realitzat de molt diverses maneres: publicació d'articles en revistes especialitzades, assessoria a empreses per a la implementació de serveis de documentació online i en CD-ROM, participació en cursos i conferències, col.laboració amb els mitjans d'informació generals (premsa, ràdio i televisió), etc. Les altres activitats es poden dividir entre els serveis per a la pròpia Universitat o per al seu personal, els que s'adrecen als estudiants de l'Ensenyament de Química de la Universitat, i els cursos de postgrau.

En primer lloc, per a la Universitat i el seu personal, s'han fet les cerques sobre patentabilitat corresponents a les invencions acadèmiques dels professors, s'han redactat i presentat cinc sol·licituds de patents, i finalment, s'ha assessorat en qüestions de propietat industrial i llicències el Centre de Transferència de

Tecnologia de la UB (Fundació Bosch i Gimpera) i el Servei de Patrimoni.

I, en segon lloc, s'han fet dos cursos de postgrau oficials de la UB (article 115 dels Estatuts), el Màster en Documentació Online & Compact-disc (MASDOC) i el Diploma sobre Patents Espanyoles, Europees i Internacionals, únics en el seu gènere i descrits en els dos apartats següents.

MASTER EN DOCUMENTACIÓ ONLINE & COMPACT-DISC
El Màster en Documentació Online & Compact-disc (MASDOC) ha estat reconegut per la revista «Information World Review» (portada del número de febrer de 1991) com a l'experiència didàctica líder en el món de la documentació online i en CD-ROM. Aquest màster, organitzat en cooperació amb l'Escola Universitària Jordi Rubió i Balaguer de Biblioteconomia i Documentació i amb la Societat Catalana de Documentació i Informació (SOCADI), és un curs de postgrau que cobreix la demanda que hi ha actualment, tant per part d'empreses privades com per part d'institucions oficials, de professionals de la informació especialitzats en l'accés a bases de dades *online* i CD-ROM.

CURS SOBRE PATENTS

Durant el curs 90-91 s'ha fet la segona edició del Diploma sobre Patents Espanyoles, Europees i Internacionals, amb vint-i-dos assistents de tot l'Estat espanyol (Catalunya, Madrid, València, Aragó i País Basc). El curs vinent aquest ensenyament s'oferirà a Madrid, al Ministeri d'Indústria, en col.laboració amb

el Registro de la Propiedad Industrial (RPI) i el Centre d'Études Internationales de la Propriété Industrielle (CEIPI) de la Universitat Robert Schuman d'Estrasburg.

Segurament des de la incorporació d'Espanya a la CEE cap marc jurídic no ha sofert tants canvis com el relatiu a patents. L'adhesió al Conveni de la Patent Europea, la nova Llei de Patents (en ple vigor a partir de 1992), l'adhesió al Tractat de Cooperació en Matèria de Patents (Patent Cooperation Treaty, PCT), i altres lleis aprovades o en discussió, han modificat molt el món de les patents i la seva repercussió per a les empreses espanyoles. Aquest curs, és l'únic a Espanya que ofereix una formació completa en matèria de patents, tant per a empreses com per a professionals.

Els trenta professors i conferenciants, molts d'ells estrangers, se seleccionen entre professors d'universitat, funcionaris del Registro de la Propiedad Industrial, de l'Oficina Europea de Patents (OEP) i de l'Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual (OMPI), professionals destacats amb experiència com a professors al CEIPI, i advocats i agents de la propietat industrial.

BIBLIOTECA DE PATENTS: FONS DOCUMENTAL

L'activitat que ha representat un esforç més gran per al CEDP durant el curs 90-91 ha estat la creació de l'anomenada Biblioteca de Patents CIDEM / UB.FBG, com a prestació de serveis organitzada en col.laboració amb el Centre d'Informació i Desenvolupament Empresarial (CIDEM) del Departament d'Indústria i Energia de la Generalitat de Catalunya. La Biblioteca de Patents està promocionada i administrada per la Fundació Bosch i Gimpera (FBG) de la UB, i compta amb el suport del Programa de Química Finament de les CIRIT i CICYT, el Programa COMETT de la CEE, l'Oficina Europea de Patents (OEP), Chemical Abstracts Service (CAS), i Derwent Publications Ltd. Especialment important és el suport de l'RPI.

Els serveis de la Biblioteca de Patents CIDEM / UB.FBG s'ofereixen a les empreses, als agents de la propietat industrial, als advocats, als investigadors i al públic en general, dins de l'àmbit català i en virtut d'un conveni de cooperació entre l'RPI i el Departament d'Indústria i Energia de la Generalitat de Catalunya. Aquests serveis, que són altament especialitzats i de

gran valor afegit, s'ofereixen en règim d'autofinançament sense entrar en competència amb els del CIDEM o els de l'RPI, dels quals en són un complement. Tots els serveis són estrictament confidencials.

El fons documental d'aquesta Biblioteca, en suport paper, microforma i CD-ROM, és únic a Espanya, té un valor aproximat de cinquanta milions de pessetes, i està format per:

- Documents de patent: totes les patents espanyoles des de 1968 i tots els models d'utilitat des de 1981 (antiga i nova llei de patents); les sol·licituds (documents tipus A) i patents europees (documents tipus B) des del principi de l'Oficina Europea de Patents, el 1978; les patents nord-americanes de química, farmàcia, biotecnologia i alimentària, des de 1970, i de tots els camps de la tècnica des de 1991; les sol·licituds internacionals (PCT) des de 1990; i les sol·licituds de patents angleses des de 1991.
- Butlletins oficials de la propietat industrial: totes les sèries (toms I-IV) del Boletín Oficial de la Propiedad Industrial de l'RPI, i els índexs de patents, models d'utilitat, marques i models industrials de l'RPI; l'«European Patent Bulletin» de l'OEP; i la «PCT Gazette» de l'OMPI.
- Revistes: una trentena de revistes especialitzades en propietat industrial, la major part des del seu començament.
- Llibres: uns cinc-cents llibres sobre tramitació, legislació, jurisprudència, llicències, etc., incloent els manuals i guies oficials relatius a les oficines de patents més importants del món; llibres generals, manuals i ajuts de cerca per a documentació online i CD-ROM.
- Vídeos: una quinzena de vídeos sobre documentació i patents.
- Bases de dades en CD-ROM: una vintena, incloent totes les que existeixen sobre patents.
- Accés online a totes les bases de dades sobre patents (més de trenta).

BIBLIOTECA DE PATENTS: SERVEIS

Els serveis que ofereix la Biblioteca es poden classificar en:

- Reproducció ràpida del fons documental: en menys de 24 h es proporcionen fotocòpies de tot el fons documental amb l'excepció dels documents de patent,

les fotocòpies dels quals es poden sol·licitar a través del servei d'obtenció de documents de la veïna Biblioteca de Física i Química de la UB.

b) Cerca d'informació tècnicο-legal d'una patent determinada.: Aquest servei es refereix a una patent localitzada mitjançant algun document de la família internacional, i presenta dues possibilitats. La primera, anomenada servei estàndard, inclou la còpia del document original, sol·licitud i patent concedida, la còpia de les reivindicacions de la patent espanyola equivalent, resum en castellà o anglès, les dades registralis (inventors, sol·licitant, números i dates de prioritat-sol·licitud-publicació-concessió, classificació internacional, etc), l'estatus legal a Espanya, i les referències de les patents equivalents als països més industrialitzats. La segona possibilitat, anomenada servei exhaustiu, a més de tot l'anterior, inclou les referències de les patents equivalents en més de 50 països (família d'INPADOC) i l'estatus legal a Àustria, Bèlgica, Suïssa, Alemanya, Dinamarca, França, Gran Bretanya, Països Baixos, EUA, OEP i PCT.

c) Cerques temàtiques: adequant-se al problema de patents plantejat, proporcionen diversos tipus d'informació:

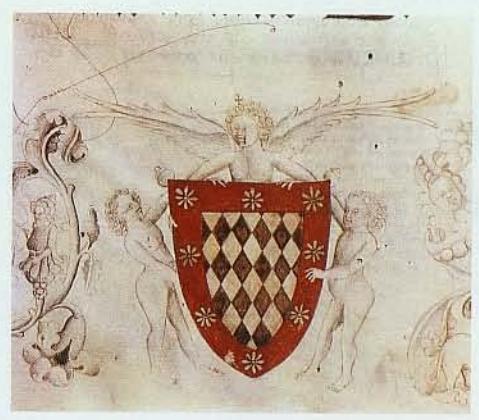
- Informació crítica per a la presa de decisions empresarials, és a dir, la informació necessària per jutjar la novetat i l'activitat inventiva d'una invenció pròpia; el risc d'infringir patents alienes com a conseqüència d'una producció o comercialització ; la possibilitat d'utilitzar lliurement tecnologia de domini públic ; la posició negociadora davant d'una transferència de tecnologia ; probabilitat d'oposar-se amb èxit a sol·licituds de patents abans de la seva concessió, etc.
- Informació estadística i prospectiva, útil per a l'anàlisi de sectors tecnològics, la vigilància de competidors, el marketing, etc.
- Informació tecnològica de base, útil per definir projectes d'R+D i per portar-los a terme amb èxit, sense reinventar el que ja es coneix.
- d) Manteniment al dia (SDI): realització de cerques periòdiques en les quals els perfils d'interès s'executen sobre les actualitzacions de les bases de dades, per mantenir-se al dia còmodament i eficaçment.
- e) Altres serveis: Quan les circumstàncies ho permeten, es pot oferir qualsevol dels serveis anteriors en condicions de màxima urgència.

VALORACIÓ DE LA POLÍTICA DE PATENTS DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Segons l'article 20.2 de la Llei 11/1986 de Patents, «correspon a la universitat la titularitat de les invencions realitzades pel professor com a conseqüència de la seva funció de recerca a la universitat i que pertanyin a l'àmbit de les seves funcions docent i investigadora, sense perjudici del que s'estableix a l'article 11 de la Llei Orgànica de Reforma Universitària». (L'article 11 és el que regula la contractació amb entitats públiques o privades per a la realització de treballs de caràcter científic, tècnic o artístic).

D'acord amb aquesta normativa legal i sense posar cap obstacle als acords particulars sobre patents que siguin conseqüència de contractes amb entitats públiques o privades, la política de patents de la UB està en la línia d'estimular que el seu personal sol·liciti patents per les possibles invencions que, intencionadament o casual, siguin fruit de la seva tasca investigadora. S'intenta que cap d'aquestes invencions acadèmiques pròpies de la universitat no es perdi per manca de recursos o per no fer els tràmits necessaris. Encara que al principi és segur que aquesta promoció de les patents universitàries representarà un cert cost, no es descarta la possibilitat que a llarg termini això sigui una activitat completament autofinançada o que fins i tot doni beneficis. Per això, en la línia del que s'ha fet en universitats estrangeres, la Comissió de Política Científica de la Universitat de Barcelona va acordar d'establir una normativa sobre patents.

Escut del canonge Francesc Desplà. Traducció catalana dels llibres de Sèneca. S. XV.

RELACIONES INSTITUCIONALES

PARTICIPACIÓ EN PROGRAMES EUROPEUS

COOPERACIÓ AMB UNIVERSITATS ESTRANGERES

AQUEST CAPÍTOL PRESENTA LA INFORMACIÓ RELATIVA A L'ACTIVITAT INTERNACIONAL DESPLEGADA PER LA UB, REFLEX DE LA SEVA MAJOR PROJECCIÓ SOCIAL, DESTACANT, SOBRETOT, LA IMPORTÀNCIA QUALITATIVA DERIVADA DE LA CREIXENT PARTICIPACIÓ TANT EN PROGRAMES EUROPEUS DE COOPERACIÓ AMB UNIVERSITATS ESTRANGERES, INCLOSA LA INCIPIENT RELACIÓ AMB LES DELS PAÍSOS DE L'EST, COM LES RELACIONS INTERINSTITUCIONALS.

—Activism
Innovation

Leadership

Technology

Business

Finance

Marketing

Operations

Human Resources

Information Technology

Supply Chain Management

Strategic Planning

Quality Management

Production Management

Inventory Management

Customer Relationship Management

Supply Chain Optimization

Logistics Management

Manufacturing Management

Industrial Engineering

Quality Engineering

Process Engineering

Supply Chain Engineering

RELACIONS INSTITUCIONALS

El Vice-rectorat de Promoció Científica i Cooperació Exterior i la Secretaria Tècnica del Rectorat coordinen l'activitat internacional que la Universitat de Barcelona genera des d'àmbits molt diversos: presència en fòrums internacionals i relacions institucionals des del Rectorat; projectes conjunts de recerca, programes d'intercanvi i per últim la cooperació interuniversitària des de les divisions, les facultats o escoles i departaments.

L'activitat internacional ens ha de permetre, i per això cal impulsar-la i facilitar-la al màxim, assolir dos objectius principals. D'una banda, l'objectiu directe i primer d'ampliar, aprofundir i intercanviar coneixements, però per altra banda també ha de contribuir a l'objectiu de renovar les línies de treball i les estructures de la nostra Universitat. Per aconseguir aquests objectius, la Universitat de Barcelona ha intentat estar present, conèixer i donar-se a conèixer, en l'àmbit universitari internacional, ha utilitzat nous recursos humans i materials i ha sistematitzat la seva actuació (suport, assessorament, nous programes).

Durant aquest curs 90-91, la Universitat de Barcelona ha mantingut contactes i intercanvis d'informació amb nombroses universitats estrangeres, principalment europees i d'Amèrica del Sud. Aquests contactes s'han concretat en la firma dels següents convenis de cooperació interuniversitària:

- Université de Bordeaux III (França) en el camp de l'Arqueologia.

- University of Sheffield (Regne Unit), de caràcter general per a la cooperació en la docència i la recerca.

- University of Hull (Regne Unit), per a l'intercanvi d'estudiants.

- Universidad Nacional Autònoma de México (Mèxic), per a l'intercanvi de professors i personal.

- Università degli Studi di Cagliari (Itàlia), de caràcter general per a la cooperació en la docència i la recerca.

- Universitat de Ljubljana (Iugoslàvia), per a la cooperació en la realització d'activitats pedagògiques, científiques i culturals.

- Universidad Nacional de Rosario (Argentina), en el camp de la Història de l'Art.

- Rijksuniversiteit te Utrecht (Holanda), de caràcter general per a la cooperació en la docència i la recerca.

- Universidad de Santiago de Chile (Xile), en el camp de la Història de l'Economia.

La UB ha participat també en la creació i posada en marxa de dos organismes internacionals de cooperació interuniversitària: el SEPS (Secretariat Europeu per a les Publicacions Científiques) dedicat a coordinar editorials i universitats europees per fomentar la publicació de llibres d'interès científic però poc

atractius per al mercat; i la Universitat del Mediterrani, que agrupa universitats de les dues riberes del Mediterrani i promourà la realització de cursos de 3r cicle sobre temes d'interès comú (Ciències del Mar, Arqueologia, Història Medieval...), amb la participació de professors i estudiants de totes les universitats. Les principals universitats amb què col·labora la UB en aquest projecte són la Universitat de Roma «La Sapienza», la Universitat de Lyon II «Lumière», la Universitat d'Atenes i la Universitat d'Alger. La segona reunió preparatòria de la Universitat del Mediterrani va tenir lloc a Barcelona.

Un altre aspecte de la cooperació a nivell internacional ha estat la consolidació de les relacions amb l'Académie de Montpellier, institució que agrupa totes les universitats i centres d'ensenyament superior de Montpellier i Perpinyà, amb vista a facilitar l'elaboració de projectes de recerca conjunts, la cooperació en programes europeus i l'intercanvi d'informació en la gestió universitària.

L'activitat internacional de caràcter institucional, però, es desenvolupa sobretot en el marc dels Fòrums Internacionals d'Universitats. La UB participa a la Conferència de Rectors Europeus (CRE) de la que el Rector n'és el vice-president, a l'Associació Internacional d'Universitats i al Comitè de Liaison (Comitè d'enllaç) universitats-Comunitats Europees. També forma part del Grup de Coïmbra, que reuneix 30 de les universitats més antigues i prestigioses del vell continent amb l'objectiu d'intercanviar estudiants i presentar projectes conjunts.

La presència de la UB en aquests fòrums permet establir nombrosos contactes, influir en les decisions i recollir idees sobre el paper de la universitat, les relacions amb la societat i les empreses, la formació permanent, etc.

Tot aquest conjunt d'activitats fa que la UB estigui molt present en el context europeu i internacional i sovint sigui l'encarregada d'organitzar i preparar visites i reunions de caràcter internacional d'entre les que es poden destacar:

- Visita de la Conferència de Rectors Suecs l'octubre de 1990.
- Visita de l'Acadèmia de Ciències de la República de Corea el novembre de 1990.
- Seminari Universitat-Empresa en el marc del Projecte Columbus de la CRE amb la participació de 15 rectors d'universitats Iberoamericanes el novembre de 1990.
- Reunió preparatòria dels Estatuts i organització de la Universitat del Mediterràni; amb les diverses universitats promotores, el febrer de 1991.
- Reunió del Comitè Mixt Hispano-Francès Universitat-Empresa que va elaborar la «Carta de stages transnacionals d'estudiants a empreses» el juny de 1991.
- Reunió del Bureau Permanent de la Conferència de Rectors Europeus, el juny de 1991.

PARTICIPACIÓ EN PROGRAMES EUROPEUS

La Universitat de Barcelona participa de forma molt intensa en els Programes d'Educació i de Recerca que promou la Comunitat Europea.

A) PROGRAMA ERASMUS

Durant el curs 90-91, la UB ha coordinat 13 programes interuniversitaris de cooperació (PIC) i ha participat en uns altres 79; 322 estudiants s'han beneficiat de les activitats de mobilitat d'estudiants. Per la seva banda, el programa pilot ECTS (European Credit Transfer System) ha facilitat l'estada de 25 estudiants durant un curs sencer a universitats europees. Aquestes xifres situen la Universitat de Barcelona al capdavant de les universitats espanyoles en mobilitat d'estudiants (14,6% del total) i programes (PIC) aprovats. L'Índex d'aprovació de les sol·licituds presentades a Brussel·les també va ser molt elevat, arribant fins al 73,6%.

Per àrees d'estudi, els PIC aprovats han estat majoritàriament un 38% de l'àrea de Ciències Humanes, i de l'àrea de Ciències Jurídiques i Econòmiques un 23% del total. Les àrees de Ciències de l'Educació i de Ciències de la Salut són les que participen en un menor nombre de PIC.

Per al Programa ERASMUS, la UB han disposat l'any 90-91 de 80.132.000 PTA per a beques de mobilitat d'estudiants, provinents de la CE i del Ministeri d'Educació, en un 30%. La beca mitjana per estudiant ERASMUS ha estat de 292 Ecu/mes (37.200 PTA)

mentre que la durada mitjana de l'estada a les altres universitats europees ha estat de 7 mesos. Els estudiants ERASMUS de la UB han estudiat principalment a universitats de França i el Regne Unit i en menor grau a universitats d'Itàlia i Alemanya.

La Universitat de Barcelona també ha participat en el Programa Erasmus a nivell institucional. El Dr. Josep M. Bricall, Rector de la Universitat de Barcelona, és membre del Comitè Consultiu ERASMUS i com a tal participa en la presa de les decisions més importants que afecten el Programa. Al mateix temps, la Universitat de Barcelona forma part de la delegació espanyola que assisteix a les reunions bilaterals que la Comissió Europea manté amb tots els estats membres per avaluar la marxa del Programa ERASMUS.

B) ACTION «JEAN MONNET»

L'Action «Jean Monnet» de la CE promou la creació de cursos a les Universitats sobre matèries directament relacionades amb la integració europea. Durant el curs 90-91, la UB ha desenvolupat en el marc d'aquest programa un curs de dret comunitari. Per al curs 91-92, ens ha estat concedida la Càtedra «Jean Monnet» d'integració de l'economia europea que permetrà la incorporació de seminaris i assignatures sobre aquesta matèria al pla d'estudis de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresarials.

c) ALTRES PROGRAMES D'EDUCACIÓ

La Universitat de Barcelona també ha participat en el Programa LINGUA, destinat a la formació en llengües estrangeres, amb intercanvis d'estudiants i elaboració de material didàctic.

El curs 90-91 ha servit, al mateix temps, per preparar la participació de la UB en el Programa TEMPUS de cooperació amb les universitats dels països de l'Est d'Europa. Fruit d'aquesta tasca, la UB coordinarà 1 programa TEMPUS amb Eslovènia i participarà en 2 més que inclouen diferents països.

d) PROGRAMA COMETT

La participació de la Universitat de Barcelona en el programa COMETT, que impulsa la formació en noves

tecnologies i les relacions universitat-empreses a nivell transnacional s'ha portat a través de la AVEF-FEAT (Associació Universitat-Empresa per a la Formació en Àrees Tecnològiques de l'Institut Català de Tecnologia, que canalitza els *stages* d'estudiants en empreses estrangeres, i de la Fundació Bosch i Gimpera, que organitza programes de formació especialitzats en noves Tecnologies.

e) PROGRAMES DE RECERCA

Els departaments de la Universitat de Barcelona realitzen projectes internacionals en el camp de la recerca en el marc dels programes europeus d'I+D. Aquest curs 90-91 s'han firmat 14 contractes de recerca vinculats a aquests programes.

COOPERACIÓ AMB UNIVERSITATS ESTRANGERES

La Universitat de Barcelona col·labora amb nombroses universitats estrangeres a través dels seus departaments. Els professors i investigadors mantenen contactes per a la recerca, organitzen visites de professors estrangers, donen cursos i seminaris a les universitats estrangeres, envien becaris a formar-se, majoritàriament de forma individual, mitjançant organismes oficials o institucions que promouen la cooperació internacional entre universitats (MEC, CIRIT, Fundacions, CE, OTAN...) i les ajudes que ofereix la pròpia Universitat de Barcelona.

Tanmateix, s'han posat en marxa alguns programes de cooperació concrets amb algunes universitats, de les quals, destaquen:

- Universitat de Damasc (Síria): intercanvi anual de 3 estudiants i 1 professor.
- Universitat de Soka (Japó): intercanvi anual de 2 estudiants.
- Universitat de Leningrad (URSS): intercanvi de lectors i visites d'estudiants i professors recíproques.
- Universitat de Friburg (Alemanya): intercanvi de 2 estudiants.
- Universitat de León (Nicaragua): impartició del Màster en Didàctica i Formació del Professorat, a la pròpia universitat nicaragüena; cursos d'especialització; trameses de llibres i material informàtic i de laboratori.
- Escola Normal Superior de Pisa (Itàlia): intercanvi d'1 estudiant de postgrau.

Per donar suport a l'activitat internacional, la Universitat de Barcelona compta amb l'Oficina de Relacions Internacionals, i el Comitè de Relacions Internacionals, creat per tal d'impulsar les relacions internacionals, facilitar-hi la participació, canalitzar la difusió de la informació i assessorar el Rectorat. Aquest comitè està format per: el vice-rector de Promoció Científica, el vice-rector Adjunt al Rectorat, el vice-rector de Docència, el vice-rector d'Estudiants, el director de la FBG, un representant del Consell Social, un representant per Divisió, el Secretari Tècnic del Rectorat, el cap del Gabinet Tècnic del Consell Social i dos representants dels estudiants. La secretaria del comitè és assumida per l'Oficina de Relacions Internacionals.